

MARIA FÖLDES

CE SCURTĂ E VARA...

comedie lirică în trei acte

ÎN ROMÂNEȘTE DE NINA CASSIAN

PERSONAJELE

Mama	<i>care se mulțumește cu puțin,</i>
Fata	<i>care vrea totul,</i>
Băiatul	<i>căruia totul îi este indiferent,</i>
Profesorul	<i>care duce cu el tot trecutul,</i>
Mătușica	<i>mereu ocupată de buna gospodărire a vieții,</i>
Bizarul	<i>care știe să se prefacă în apă, ca și Proteu,</i>
Chelnerul, Conducătorul, Pescarul.	

Acțiunea se petrece în zilele noastre, undeva pe malul Mării Negre.

A C T U L Î N T Î I

Tabloul 1

Scena reprezintă un compartiment de tren. În compartiment: Mama — romanțieră, 40 de ani; Mătușica, mereu ocupată cu buna gospodărire a vieții; la fereastră, pe coridor, Fata, fiica Mamei, vorbește într-una cu Băiatul — căruia totul îi este indiferent. Mai târziu, vor intra pe rând: Profesorul — care-și duce cu el tot trecutul — și Bizarul, care nu are asupra lui nimic în afara echipamentului de scafandru.

FATA: Ce gară splendidă!

BĂIATUL: Gară nouă.

MAMA (către Mătușica): Pentru ea toate garile sînt noi. (Către Fată.)

Nu-ți pui jacheta? Ai să răcești.

FATA: Din contra, tremur de căldură...

MAMA (către Mătușica): Uite, așa exagerează. Și spune niște ineptii...

FATA: Mamă, te rog, lasă-mă să trăiesc cum vreau eu...

MĂTUȘICA: Cică, la copii funcționează o glandă în plus, care le trece cînd devin adulți, și de aia au atîta energie copii.

FATA: Hai la vagonul-restaurant. Nu pot să sufăr cînd sînt pusă la disecție.

BĂIATUL: Nici eu nu pot să sufăr. (Les amîndoi.)

MAMA: Unde s-au dus?

MĂTUȘICA: Trebuie să vadă tot trenul.

Cînd eram tinărară, luam și eu foc.

MAMA (își face vînt): Cît despre asta, nu ne putem plînge nici acum.

PROFESORUL (între cu foarte multe bagaje): Mă scuzați... Locul meu e aici.

MĂTUȘICA: Ați putea găsi altul. Țasta, după cum vedeți, e ocupat.

PROFESORUL (arțagos): Iată tichetul...

MAMA: Mătușă voia să spună că-n compartimentele vecine...

PROFESORUL (fără drept de apel): Tichetul e tichet. Am să-ncerc să nu vă deranjez.

MĂTUȘICA: Auzi vorbă... De unul singur are bagaje mai multe decît noi toți împreună. (Profesorul își aranjează lucrurile.) Aoleu, nu acolo! Nu vedeți?

Serie: fragil.

MAMA (către Profesor, cu un suris complice): Borcane!

MĂTUȘICA: Douăzeci pentru sardele, douăzeci pentru vișine. (Pauză; într-un târziu.) La mare?

PROFESORUL: Hm... da.

MĂTUȘICA: Reumatism?

PROFESORUL (vag): Amintiri.

MAMA : După cîte ştiu, reumatismul se vindecă la mare, dar amintirile, ba.
MĂTUŞICA (căt-re Profesor, care con-sultă „Mersul trenurilor”) : Vă descurcaţi ? (Nici un răspuns.) Cel de-a inventat rachetele cosmice e nimic pe lingă cel care ghiceşte în „Mersul trenurilor”. (Nici un răspuns.) Să sperăm că nu mai urcă nimeni.

MAMA : Ce fac copiii ăia ? Au căzut din tren ?

MĂTUŞICA : Nu, că se ţin bine unu! de altul !

(Trenul trece printr-un tunel. Se face întuneric. Cînd se luminează, în mijlocul compartimentului stă Bizarul, un bărbat cam de 40 de ani, foarte dezinvolt.)

BIZARUL : Îmi daţi voie ? (Urea să pună ceva în portbagaj.)

MĂTUŞICA : Aoleu ! Nu acolo. Nu vedeţi ? Scrie : fragil.

MAMA (cu un suris complice) : Borcanele !

MĂTUŞICA : Douăzeci pentru vişine, douăzeci pentru sardele.

BIZARUL : Faceţi şi compot ?

MĂTUŞICA (puţin contrariată) : Da... Dar nu le deschid pînă la Crăciun.

BIZARUL : Care va să zică, s-a făcut. De Crăciun, sînt invitatul dumneavoastră la compot.

MĂTUŞICA (contrariată) : Mă rog... cu plăcere...

PROFESORUL : De fapt, dumneavoastră cînd v-aţi urcat ?

BIZARUL : Din mers. La ultima staţie, cobor şî eu, dar, pînă atunci, ure mereu din mers.

MĂTUŞICA : Pin' o să vă taie roţile un picior. Am văzut eu odată...

BIZARUL : Trebuie să ştii cum să te sui.

PROFESORUL : Unde e locul dumneavoastră ?

BIZARUL : În tren.

PROFESORUL : Dar unde anume ?

BIZARUL : Eu pretutindenî sînt la locul meu. (Pauză.) Tot calabalîcul ăsta e al dumitale ?

PROFESORUL (laconic) : Da.

BIZARUL : La mare ? (Nu i se răspunde.) Vilegiatură ? (Linişte.) Reparaţie ? (Linişte.) Două săptămîni ? Trei ? (Profesorul arată pe degete : două.) Şi, dacă nu sînt indiscret, ce faceţi în două săptămîni cu atîtea bagaje ? (Pipăie bagajele Profesorului.) Şi asta numiţi dumneavoastră vilegiatură ?... După miros, aici trebuie să fie merinde. Am ghicit ! (Linişte.) Dincoace, cărţi. Evident, cărţi... Şi în al patrulea cufăr ?

PROFESORUL (nervos) : Rochiile soţiei mele.

BIZARUL : Vine şi doamna ? (Se plictiseşte de Profesor ; se uită în cartea pe care o citeşte Mama.) Ah, Truman Capote. (Căt-re Mătuşica.) Închipuiţi-vă că acest domn a stat de bunăvoie la Sing-Sing... (Ironie.) O cunoaştere mai profundată a vieţii. În secolul XX nu poţi crea ceva de seamă fără să nimeresti în închisoare.

CHELNERUL : Bere proaspătă, de la gheaţă... suc... suc... (El recunoaşte pe Bizar.) Dumneavoastră, domnu' doctor !?

BIZARUL : Eu, măi... Nu te-am mai văzut de-un car de ani. Ce, te-a pus pe liber domnişoara pînă la urmă ?

CHELNERUL : M-a pus, slavă domnului, domnu' doctor.

BIZARUL : Las' că nu-i rău, în zilele noastre e periculos cînd se-ngroaşă... gluma. Dă-mi o bere...

CHELNERUL (şoptind) : E scumpă a dracului. (Şoptind.) E străină, de-aia amară... Dar lăsaţi, vă-aduc o bere de-a noastră, de la gheaţă.

BIZARUL : Şi două pahare.

CHELNERUL (privind-o pe Mama) : Sînteţi... cu soţia ? V-aţi însurat ?

BIZARUL : Încă nu ! Aşteptăm berea !

CHELNERUL : Bere proaspătă... bere de la gheaţă... (Dispare.)

MĂTUŞICA : Dumneata eşti doctor ?

BIZARUL : Numai pentru chelneri, pentru portari sînt domnu' profesor... La bărbier... tovarăşul redactor-şef. (Mama surîde, apoi se cîdînceşte din nou în lectura ei.)

CHELNERUL (reîntră) : Poftim, domnu' doctor.

BIZARUL : Mulţumesc. (Căt-re Mama.) Doriţi ?

MAMA : Mulţumesc, nu. (Bizarul face un semn chelnerului : acesta pleacă.)

BIZARUL : N-are decît patru la sută alcool ; restul e... literatură. (Pune sticla pe masă, pe servieta Profesorului.)

PROFESORUL (sare ca ars, îşi ia servieta) : Vă rog...

BIZARUL : Mii de scuze. Fragil ?

PROFESORUL : Cam aşa ceva. Notiţele mele.

BIZARUL : Pardon.

MĂTUŞICA : Ce notaţi ?

PROFESORUL : Deocamdată am adunat doar...

MĂTUŞICA : Pentru Trabant ?

PROFESORUL (furios) : Nu. Pentru opera vieţii mele.

MĂTUŞICA (nu pare prea emoţionată) : Iar eu pentru maşină.

PROFESORUL : Din ce, mă rog ? Din pensie ?

MĂTUȘICA: Auzi întrebare! Unde ai mai văzut dumneata mașină din pensie? Să lucreze doi și...

PROFESORUL: Atunci, din ce anume?

MĂTUȘICA: Mă privește! Dumneata nu scoți o vorbă, și eu să-mi spun așa... toate intimitățile.

BIZARUL (*urmînd-o pe Mama, care ieșise pe coridor*): Fumați?

MAMA: Da. Pipă!

BIZARUL: Serios?

MAMA: Serios.

BIZARUL: Și George Sand fuma pipă.

MĂTUȘICA: George Sand... Cine e, o cunosc?

BIZARUL: Prima femeie care a purtat pantalonii. Asta încă n-ar fi nimic, dar... ghinionul ei și-al nostru... scria.

MĂTUȘICA: Am citit doar două cărți scrise de femei.

BIZARUL: „Pe aripile vîntului” și „La rue du chat qui pêche”...

MĂTUȘICA: Da... da... Ele știau să scrie, nu ca scriitoarele de azi.

BIZARUL (*către Mama*): Pari puțin obosită.

MAMA (*ironică*): Dumneata, în schimb, ești infatigabil, deși nu mai ești chiar atât de tânăr.

BIZARUL: Mă țin bine. An de an, la mare. (*Cu tîlc.*) Pescuiesc!

MAMA: Și... peștele... se prinde?

BIZARUL: Da... atenția, dușoaria prind grozav la pești.

MAMA: Din păcate, în zilele noastre, foarte puțini pescari își cunosc meseria...

(*Intră Fata și Băiatul.*)

FATA: Ne-am reîntors!

MAMA: Bine, fetița mea.

BIZARUL: E fata dumitale?

MAMA: Da.

FATA: E pentru prima dată că mă duc la mare. Mor de curiozitate să văd ce-o să-mi aducă vacanța asta.

BĂIATUL: Să aștepti mereu oîte ceva e un obicei feminin.

FATA: Tot ce se poate. Înseamnă că sînt femeie. În fiecare dimineață mă scol cu gîndul: azi, azi mi se va întîmpla ceva extraordinar. Ceva extraordinar și foarte, foarte frumos. Și pentru vara asta mi-am făcut atîtea proiecte. În primul rînd vreau să cutreier tot litoralul. Am de gînd să fac o excursie cu vaporul. Să văd muzeul arheologic și noile săpături și acvariu. Se zvonește că pe Siutghiol sînt biciclete pe apă. Vreau să merg și la bar. Ai băut vreodată whisky? Eu da, la revelion. Mi-a dat fratele meu... El e

mai mare ca mine cu doi ani. Dumneata cîți ani ai?

BIZARUL: Ar răspunde nefericitul, dacă i s-ar da voie.

FATA (*uitîndu-se la echipamentul lui Bizarului*): Sînteți scafandru?

BIZARUL: Din cînd în cînd.

FATA: E frumos să fii scafandru!

BIZARUL: Te cred. Prietenul dumitale e licean?

BĂIATUL: Eu nu te-am întrebato cu ce te ocupi!

BIZARUL: Mi-ar fi și foarte greu să-ți răspund.

FATA: Oricum, eu și mama n-o să stăm într-un singur loc. Vom vedea tot litoralul. Vreau mereu altceva, altceva...

BĂIATUL: Nu zic, și varietatea e necesară. Dar ar fi păcat. Acum, după ce am făcut cunoștință, ar fi fost bine să rămînem împreună.

FATA: De ce să așteptem într-un singur loc? Auzi, o chitară! Probabil, puștii ăia nemți. Închipuie-ți, mamă, e și un hippy printre ei. Mă lași să mă duc pînă acolo?

MAMA: Dar nu știi nemțește.

BĂIATUL: Știu cu englezește.

FATA (*pretentios*): Engleza e o limbă de circulație mondială. Zău, mamă!

MAMA: Bine... duceți-vă! (*Copiii pleacă; Mama, către Bizar, referîndu-se și ea la trusa de scafandru.*) N-ai luat nimic altceva cu dumneata?

BIZARUL: Ba da, chiloții de baie, dar nu ți-i pot arăta acum. Și filozofia mea de viață pe care ți-o voi împărtăși dacă vei merita.

MAMA: Te crezi spiritual?

CONDUCTORUL (*intră*): S-a mai urcat cineva?... (*Cu bucurie.*) Ah, artiștii noștri! De mult nu v-am mai văzut.

MĂTUȘICA: Dumneata ești artist?

BIZARUL: Din cînd în cînd, mai ales în tren.

CONDUCTORUL: Vă aduceți aminte cînd am fost în Italia?

BIZARUL: Cum să nu. (*Intim.*) Bruneta din Torino.

CONDUCTORUL: Nu făcea, domnule artist emerit... nu făcea... Dar acum, nu de mult, la Viena... (*Face un gest de apreciere, apoi arată un stilou; Bizarul întoarce stiloul cu capul în sus, pe urmă invers și ridă amîndoi.*)

MĂTUȘICA: Ce minune mai e și asta?

BIZARUL: Stilou strip-tease. Dacă-l țin așa, doamna se îmbracă, dacă-l țin invers, atunci invers...

MĂTUȘICA: Cum nu vă e rușine, oameni în toată firea!

CONDUCTORUL: Cunoște și diplomați care aduc din străinătate astfel de „mi-

nuni". La revedere, domnule artist al poporului... (*Pleacă, Bizarul a sterpețit stiloul și-n locul lui i-a dat pixul său.*)

PROFESORUL (*enervat*): Ia spune, dumneata în fond cu ce te ocupi?

BIZARUL: Comis-voiajor de stilouri.

MĂTUȘICA (*despachetează niște prăjituri, servindu-l pe Profesor*): Vă rog, luați!

PROFESORUL: Mersi.

MAMA: Vai, sînt delicioase. Prăjiturile mele ies mereu insipide.

BIZARUL: Ca și romanele duminale!

MAMA: Le cunoști?

BIZARUL: Cine n-a călătorit cu trenul, cu avionul, cine n-a așteptat ore-ntregi în gări, la bărbieri, la dentist?

MAMA: Pentru un omagiu e prea slab. Pentru o critică, prea tare.

BIZARUL: Apropo, o femeie nu chiar frumoasă — mă ierți —, în schimb, atrăgătoare, ca dumneata, cum de și-a găsit tocmai meseria asta menorocită? Doar nu-ți închipui că ai să descoperi ceva nou în literatură.

MAMA: Să lăsăm literatura, sînt în vacanță...

BIZARUL (*Mătușicăi*): Dumneavoastră? Mamaia? Eforie-Sud? Nord?...?

MĂTUȘICA: Unde e nămol. (*Către Mama*): Și dumneata?

MAMA: Unde se va simți mai bine fetița.

MĂTUȘICA (*către Bizar*): Iar dumneata?

BIZARUL: Eu? Într-un cătun mic de pescari. Fără confort. Cîteva case doar, și multă, multă mare... Infinită.

MAMA: Prea dezolant pentru mine. Poate la Doi Mai aș merge cu plăcere.

MĂTUȘICA: Doi mai? Pe vremea mea era la modă zece mai. Apoi a fost întii mai, și acum iată-l și pe doi mai! Asta ce mai e?

BIZARUL: Nu e o dată, e un sat. Doi-Mai-sur-mer. Știi, cîteva intelectuali fără un sfant în buzunar fac acolo pe milionarii plictisiți de confort și dormici de o atmosferă rurală... Dar cătunul meu... e cu totul altceva. N-ai vrea să veniți cu mine?

PROFESORUL: Eu în nici un caz nu pot.

BIZARUL: Păcat.

MĂTUȘICA: Piață are?

BIZARUL: La patruzeci de kilometri.

MĂTUȘICA: Atunci la anul, cînd oi avea Trabantul. Nămol este?

BIZARUL: Nu prea, dar am să vă aduc cu gălețica.

MAMA: Dacă înțeleg bine, ai vrea să te însoțim în satul duminale.

BIZARUL: Am spus eu asta?

MAMA: De jumătate de oră văd că duci muncă de lămurire cu noi.

BIZARUL: Am avut și eu un moment de slăbiciune, consimțind să-mi talburați liniștea.

MĂTUȘICA: Nu te supăra, și ce o să mîncăm acolo?

BIZARUL: Pește, vinat.

MĂTUȘICA: Vînaat?

BIZARUL (*cu tîlc, uitîndu-se la Mama*): Eu în fiecare vară ademenesc cîte o sălbăticiune.

MĂTUȘICA (*mai mult sieși*): Casă, masă, pe gratis?...?

BIZARUL: Casa nu tocmai gratis, dar la pescari e o nimica toată. În schimb, romantismul, romantismul într-adevăr nu costă nimic. (*Către Mama*.) Căsuțe de pescari, cherhana... plimbări solitare pe mal, față-n față cu marea. Ați văzut vreodată marea atunci cînd plaja e pustie? E o mare mult mai comunicativă, mai sinceră, mai intimă.

MAMA: Vorbești despre ea ca despre un om.

BIZARUL: Ca despre o femeie. Ești scriitoare și nu citești poezii?

MAMA: În schimb, îți citeșc gîndurile.

BIZARUL: Și ce gînduri am?

MAMA: Să ne abați din drum.

BIZARUL: Cînd pleci la drum, nu știi niciodată unde nimerеști.

MAMA: Mai cunoști și alte banalități de genul ăsta?

MĂTUȘICA: Uite, bătrînul a ațipit. (*Îl scutură.*) Scoală, să ne facem loc cu toții.

PROFESORUL (*trezît din somn, sare ca ars*): Însemnările mele?!?

BIZARUL: Eu în locul duminale le-aș fi lăsat acasă.

MĂTUȘICA: La culcare... la culcare...

FATA (*vine cu Băiatul*): Mamă, mă sîcie să fac matematica.

BIZARUL: Auzi, cică o „sîcie“ cu matematica?! Nu citești statistici? Peste zece-douăzeci de ani, omenirea va fi suprasaturată de monștri tehnici și va plăti cu aur un singur intelectual umanist.

FATA: Sînt umanistă din cap pînă-n picioare. Și, bineînțeles, voi avea un renume mondial.

BĂIAȚUL: Un renume mondial e bine-venit.

PROFESORUL: Orice adolescent vrea să devină un Einstein.

FATA: Un Einstein, sau Eisenstein, mi-e egal, numai să mă cunoască lumea.

BIZARUL: Cîndva, și eu voiam să mă

știe o lume-ntrăeagă, și iată-mă cărunt, fără să știu eu însumi mare lucru despre lume. (*Către Fată.*) Și ce-ai vrea să te faci? Pariez că actriță!

FATA: Am vrut...

BIZARUL: Ehe, fetițe, dacă toate puștancele care vor să devină o Claudia Cardinale ar reuși..., ce s-ar alege din Claudia Cardinale?

FATA: ...dar curînd mi-am dat seama că sînt urîtă, așa că mă fac regizoare...

BIZARUL: De ce spui asta? Ai miini foarte frumoase.

FATA: M-am comparat odată cu Miss Europa. Dimensiunile corespund. Dar, din păcate, asta nu ține decît la strand...

BIZARUL (*către Mama*): Ca o mamă devotată ce ești, fă-i rost de-o vară eternă!

MAMA: Dacă aș putea, crede-mă, mi-aș procura-o întîi mie.

BIZARUL: Și dumneata vrei să-nfuleci din vara asta cu polonicul, ca și fata dumitale?

MAMA: Îmi ajunge și cu lingurița. Cu fericirea, m-am lămurit. Aș vrea, în sfîrșit, o simplă bucurie.

BIZARUL: Și ce ai ales pentru acest sezon?

MAMA: Lenea. E tîrziu. Să ne culcăm. Haidem, copii...

FATA: Zău, mamă...

MAMA: Nici un zău... Ai pălăvrăgit destul...

(*Băiatul se face ghem pe bancă, Fata se-ntinde, punîndu-și capul pe genunchii lui. Mama iese pe coridor; Bizarul după ea. Se stinge lumina, arde doar becul mic, albastru.*)

FATA (*pretențioasă, către Băiat*): Să știi... regia e un lucru foarte complex...

BĂIATUL: Te invidiez că te exprimi atît de degajat. (*Subit.*) E lună plină...

MAMA: Spune-le să tacă odată.

BIZARUL: Tocmai acum, cînd au ajuns să se tutuiască? Cine zicea că tinerii de azi sînt imorali? Nu le face gura o clipă. De mult trebuiau să se sărute.

MAMA: Doar n-or fi așteptînd tunelul?

BIZARUL: Tunel în plin șes? Dumneata faci literatură absurdă?

MAMA: Din păcate, realistă. Nu mai sînt la modă.

BIZARUL: Recunoaște că și dumneata voiai să cucerești lumea cînd ai început să scrii.

MAMA: Ce voiam nu mai țin minte. Un lucru e sigur, continuu să lucrez ca un

robot și sînt foarte, foarte obosită. În vara asta am să dorm... și am să încep de pe acum.

BIZARUL: Imposibil. Uite-i cum s-au tolănit. O să stăm aici pînă dimineața. Dacă nu cumva vrei să te sui cu mine-n portbagaj. Mă simt minunat la... înălțime.

MAMA: Sînt două portbagaje.

BIZARUL: Înălțimea e una singură.

FATA (*aproape adormită*): Dacă vine podul de la Cernavodă, să mă treziți. N-am să supraviețuiesc dacă nu văd podul de la Cernavodă... (*Adorme; pauză.*)

BIZARUL (*într-un tîrziu*): E lună plină.

MAMA: Plină, goală, pentru mine înseamnă doar sfîrșitul unei zile de muncă.

BIZARUL: Iar pentru ei, un răsărit. Îi invidiez pe tineri. Îți aduci aminte cum ne tresărea inima cînd vedeam luna plină, sau cînd la concert cotul tău atîngea cotul ei... respectiv, al lui... Am devenit complet insensibili, luna înseamnă pentru noi sfîrșitul unei zile de muncă... Ce ne mai face să tresărim? La ce rîvnim? Ce ne-a rămas? Poate doar teama de moarte.

MAMA: Dacă-i așa, cum poți să fii scafandru?

BIZARUL: Trebuie să știu ce e sub apă.

MAMA: Curios program mai ai și dumneata.

BIZARUL: Cum adică?

MAMA: Noaptea impostor, spre dimineață filozof.

BIZARUL: Exagerezi. Nu mă cunoști. Sînt un biet muritor, a cărui singură pasiune e marea, mai precis fundul mării. Eu pe pămînt nu prea am ce căuta, de aceea umblu sub apă...

MAMA: Și asta ți-e rostul vieții?

BIZARUL: Rostul vieții? E cam tîrziu pentru întrebarea asta, doamna mea... Întrebări de genul ăsta se pun la miezul nopții, cel puțin așa e în Dostoievski. Răsare soarele. Trebuie neapărat să-l vedem... Cam ăsta ar fi rostul vieții... Hai la fereastră. Noi nu mai avem timp de irosit, ca ăștia. (*Arată spre copii; se aude un bubuit.*) Podul de la Cernavodă! S-o trezesc?

MAMA: Las-o, o să mai vadă ca poduri destule!

(*Pe fundal dispăre luna; răsare soarele.*)

— CORTINA —

Malul mării, pustiu nisipos. Se apropie : Mama, Fata, Băiatul, Profesorul, Mătușica — toți foarte obosiți de drum. Bizarul îi conduce prin „deșert“.

MAMA : Nu mai fac nici un pas. Mi-ajunge, mersi. (*Alintându-se.*) Vreau acasă...

BIZARUL : Păcat. Mai avem doar zece pași pînă la casa pescarului. Dacă ai avea răbdare...

MAMA : Răbdare am, dar nu mai am picioare...

PROFESORUL : De mai bine de o oră, ne porți prin deșert. Nu-i nici un drum pe-aici ?

BIZARUL : Mai sus e șoseaua, dar șosea vedeți și acasă, nu-i așa ? Pe cînd marea !...

MAMA (*își pune jos bagajele, se așază pe ele, își scutură nisipul din pantofi*) : Dacă ne-ai virit pînă-n gît în nisip din scopuri turistice, atunci e cu totul altceva...

BIZARUL : Zău, vă rog, nu vă așezați acum. Aproape am ajuns.

MĂTUȘICA : Du-te dumneata înainte, fii bun, și aranjează cazarea ; noi te așteptăm aici.

PROFESORUL : Asta e — du-te dumneata înainte și noi te așteptăm.

FATA : Merg și eu cu dumneata.

MAMA : Ba nu mergi nicăieri. Stai aici pînă se-ntoarce s'zbaticul ăsta.

BIZARUL : Bine, atunci am plecat singur. Dacă întîrzii, nu vă îngrijorați. La ora asta, pescarul e în larg și ne-vasta lui... e frumoasă... (*Pleacă.*)

MĂTUȘICA : Omul ăsta mi-e suspect.

PROFESORUL : Și mie-mi dă de bănuț.

MAMA : E puțin escroc, atît.

MĂTUȘICA : Și dacă-i hoț și vine cu o bandă întreagă care năvălește asupra noastră ?

BĂIATUL : Nu contează. Dear sînt și bărbați printre noi.

PROFESORUL : Să fim serioși, omul acesta nu e bandit, nici escroc. E pur și simplu puțin nebun.

FATA : Sînteți nedrepti. Omul ăsta e atît de straniu, de interesant, de... bizar.

MAMA (*cu simpatie*) : E o idee... „Bizarul“...

MĂTUȘICA : Bizar, nebizar, ne-a tîrit la capătul lumii.

BĂIATUL : Nu e capătul lumii, e numai un hotar... Dincolo începe Bulgaria.

MĂTUȘICA : Nu v-am spus ? E un tip suspect.

FATA (*către Băiat*) : Hai să privim natura... Vai, ce frumusețe... A avut dreptate Bizarul, nicăieri pe litoral n-am fi apucat un răsărit ca ăsta !

MĂTUȘICA : De unde știi ? Doar ești pentru prima oară la mare.

FATA : Am fost de o mie de ori, în vis. Mamă, pot să mă duc în apă ?

MAMA : Du-te, du-te... (*Copiii pleacă.*)

MĂTUȘICA (*arată spre stînga*) : Uite un om. Halo, halo !

PESCARUL (*intră*) : Ziua bună. (*Fără o vorbă ia bagajele.*)

MĂTUȘICA : Nu v-am spus ? Sînt o bandă. Ajutor, hoții ! Ajutor, săriți... Spune-ne imediat unde sîntem, am fost ademeniți de un nebun, un nebun de legat. (*Se apropie, înnebunită, de pescar, îl prinde de guler, acesta se ferește.*) Ia te uită, o namilă de bărbat, și încă el se ferește de mine, de o bătrînică plăpîndă... Recunoaște !

PESCARUL (*consternat*) : Ce să recunosc ?

MAMA : Mătușica e obosită... a călătorit toată noaptea... e surmenată... Un domn foarte simpatic... Bizarul, vreau să zic, domnul doctor... sau domnul redactor... ne-a adus încoace.

PESCARUL : A, domnul căpitan, vreți să ziceți...

MAMA (*către Mătușica*) : Auzi, acum a căpitan... (*Către Pescar.*) Zicea că ne cazează la un pescar.

PESCARUL : Atunci e bine, că pescarul sînt eu. El m-a trimis să iau geamantanele.

MĂTUȘICA : Te-a trimis... Hai ? ! Sînteți complici, contrabandiști...

PESCARUL : Și cu ce să facem contrabandă ? Poate doar cu delfini. Cît despre domnul căpitan, el e un prieten vechi de-al meu, nu aveți nici o grijă. (*Pornește cu bagajele.*)

FATA (*se înapoiază*) : Noi mai rămînem puțin, mamă. Las' că găsim noi drumul...

MAMA : Rămii, dar boarfele tale tu ți le cari.

(*Pleacă cu toții. Rămîn în scenă tinerii. Soarele e tot mai strălucitor.*)

BĂIATUL: Înoți foarte bine. Faci sport?

FATA: Am înotat, am făcut scrimă, am jucat volei, dar n-am reflexe destul de bune. Omul ori devine campion mondial, ori se lasă păgubaș, nu-i așa?

BĂIATUL: Și campionii sînt bineveniți.

FATA: Alceva nu știi să spui?

BĂIATUL: Ba da, dacă ne împrietenim...

La început sînt întotdeauna puțin stîngaci. De fapt, prin natura mea sînt un cinic. Viziunea mea asupra lumii e stilul *beat*, numai în viața sufletească mai am reminiscențe de sentimentalism.

FATA: Nu știi ce ai în suflet, dar pe spate, vîd că... ești ars. N-ai să poți dormi la noapte. Spune, dacă stau zece minute pe spate și zece pe burtă, în cîte zile mă fac ca șocolata?

BĂIATUL: În douăsprezece zile ai culoarea dorită.

FATA: Atunci e bine. Vreau să fiu cea mai bronzată fată de la ștrand. Au trecut cinci minute? (*Băiatul dă negativ din cap; fata sare subit cu arșă.*) Aoleu, rechini!

BĂIATUL: Fii serioasă, sînt delfini.

FATA: Ai dreptate, înoată exact în stilul delfin.

BĂIATUL: Nu ei îi imită pe înotători, ci invers. Hai, nu mai face pe deșteaptă.

FATA: Ziceai că-mi arăți pescăruși. N-am văzut niciodată pescăruși, decît pe cortina Teatrului de Artă din Moscova, cînd au fost în turneu.

BĂIATUL: N-am mai cunoscut o fată ca tine.

FATA: Parcă multe fete ai cunoscut tu, ca să poți face deosebirea... Pot să mă-ntorc? Au trecut zece minute? (*Băiatul face semn afirmativ; Fata se întoarce, dar se sucește din nou.*)

BĂIATUL: Stai cuminte pe burtă.

FATA: Dar atunci să-mi spui cînd vin pescărușii. Dau din aripi?

BĂIATUL: Nu. Plutesc în aer cu aripile întinse ca avioanele. Dar să nu mă-ntrebi cine de la cine a învățat să zboare așa... (*Fata se supără.*) Ei, hai, nu te supăra. (*Subit.*) Ai adus cu tine poze de actori de cinema?

FATA: Da.

BĂIATUL: Facem schimb?

FATA: Pe Belmondo îl ai? Îți dau pentru el o B.B.

BĂIATUL: Bardot am și eu cîte vrei, dar duc lipsă de o Massina.

FATA: S-ar putea să am. Dar n-o dau decît pentru actori cu picioare lungi. Ador actorii și băieții cu picioare lungi.

BĂIATUL (*se uită jenat la picioarele sale*): Am un Johnny Halliday cu niște picioaroange... Dar e o fotografie trucată!

FATA: Îl am și eu. Mama mi l-a cumpărat. Ea îmi face rost de tot ce vreau. De haine, de cărți, de pașaport... Vezi, m-a adus și la mare.

BĂIATUL: Ai noroc. Maică-ta îți face toate poftele; probabil că ea a avut o copilărie nefericită.

FATA: Copilăria nu poate fi nefericită.

BĂIATUL: S-o crezi tu.

FATA: Poate în Anglia.

BĂIATUL: De unde și pînă unde tocmai în Anglia?

FATA: Din Dickens; acolo sînt atîția copii obidiți. Așa că nu-i de mirare că tocmai acolo s-au înfuriat furioșii.

BĂIATUL: S-ar putea să fiu eu prost, dar tu ești pentru mine prea deșteaptă... (*Subit.*) Ai citit Monte Cristo?

FATA: Nu. Am văzut doar filmul.

BĂIATUL: E un film de nota zece, nu-i așa?

FATA: Mă rog... dar eu în ultima vreme m-am maturizat. Nu mai citesc basme ca astea... Biblia e dumnezeul meu. Ai citit Biblia?

BĂIATUL: Nu încă, dar sper s-o vîd la cinema...

BIZARUL (*întră și el, echipat pentru baie*): Bravo, facerea lumii în super-producție. Caraghios. (*Către Fată.*) Ei, cum îți place locul unde te-am adus?

FATA (*complet vrăjită de tip*): E fantastic...

BIZARUL: Și asta încă-i nimic. Să vezi cînd am să te plimb sub apă... De-abia acolo, ai să cunoști adevăratele miracole. Apoi vom mîncă o nemaipomenită ciorbă de pește.

BĂIATUL (*gelos*): Peștece? ! În Delta am mîncat pești (*arată*) așa de mari...

FATA (*puțin afectată*): Păcat că pe aici nu sînt și distracții mondene.

BIZARUL: E deajuns să bat din palme și vine o barcă cu motor, care te duce unde poftești.

FATA (*transportată*): Nu s-ar putea un vapor?

BIZARUL: Cum să nu... Am sute de vapoare sub comanda mea.

BĂIATUL (*bagă pile*): Aici nu ancorează nici unul.

FATA (*se uită numai și numai la Bizar*): Nu am văzut încă niciodată un far.

BIZARUL : Dacă ești cuminte, îți fac rost de unul.

FATA : Vreau și la bar.

BIZARUL : Te duc chiar mâine. (*Băiatul e din ce în ce mai îmbufnat.*)

FATA : Zău?

BIZARUL : Zău!

FATA : Fiecare bar are tonomat?

BIZARUL : Și tonomat și orchestră, tot ce vrei... Ai să petreci o vară ca milionarii în Florida sau la Acapulco.

FATA : Dar noi n-avem decât 1700 de lei.

BIZARUL : Milionarul sint eu.

BĂIATUL : După cât timp pierzi, te cred.

BIZARUL : Și asta e o bogăție! (*Uine Mama: pune o umbrelă mare de soare în nisip. Profesorul o ajută și-i aduce și un șezlong.*)

FATA (*referindu-se la Mamă*) : Nu găsești că e fantastică? Și, apropo, seamănă leit cu Massina.

BIZARUL : Seamănă cu o sărmană femeie obosită.

FATA : Dumneata nu știi cum e.

BIZARUL : Lasă că o să aflu.

FATA : Mama este... comunicativă. Se-mprietește imediat cu toată lumea. O femeie ca ea nu poate avea prejudecăți stupide, nu-i așa?... Dar l-a adorat pe tata. Moartea lui a doborât-o și nu și-a revenit pînă azi. Sper că nu vrei să-i faci curte? Te previn, n-o să-ți meargă.

BIZARUL : Recunoaște totuși că trebuie să-nțerc.

FATA : De ce?

BIZARUL : Pentru că toți mă consideră bizar, cînd eu de fapt nu sînt decât un simplu funcționarș.

FATA : Și ce funcție ai?

BIZARUL : De fapt, nu e o funcție, ci mai curînd o sarcină de onoare. Am fost însărcinat să le fac oamenilor veri plăcute. (*Plecă înspre Mama.*)

FATA : Ce cap are Bizarul ăsta!... Nu ți se pare că seamănă cu Belmondo?

BĂIATUL : Mai curînd, cu un escroc.

FATA : În orice caz, are mai multă fan-tezie decît tine.

BĂIATUL : Eu vreau să mă fac matematician și nu seducător de profesie. (*Soarele urcă spre amiază. Bizarul o ia pe Mama de umeri și-i arată cerul. Și Băiatul îi arată Fetei cerul.*) Uite, acolo...

FATA : Ce?

BĂIATUL : Pescăruși.

FATA (*se uită cu gelozie la Mama și la Bizarul*) : Și mama se uită la ei.

BĂIATUL (*gingaș, îi întoarce capul spre cer*) : Lasă-i... au văzut ei pescăruși destui... (*Amîndoi tinerii pleacă încet; soarele e la amiază.*)

BIZARUL : Pune ceva pe umeri.

MAMA : Duc și așa destule pe umeri.

BIZARUL : Vrei să te arzi cu tot dinadinsul în vara asta.

MAMA : E plăcută căsuța asta de pescari, dar sîntem cam mulți.

BIZARUL : Noroc că am domeniul meu.

MAMA : Domeniul dumitale?

BIZARUL : Un fel de grajd, în curtea unei gospodării agricole. Gospodăria are și o herghelie de cai. Diminețile, călăresc. Ce cai, dumnezeule! Și apoi plaja, cît vezi cu ochii, nici țipenie. Acolo, în fine, mă simt și eu om. Fac plajă în costumul lui Adam. Vrei să-mi faci o vizită? Ai să vezi ce nebună e vara pe meleagurile acestea.

MAMA : Nebună? Ia zi, cîți ani ai dumneata?

BIZARUL : Două zile! De cînd am revăzut marea, am renăscut. (*Astern la picioarele Mamei un sac plin de „comori” din mare.*) Uite ce ți-am adus.

MAMA : Ce faci cu ele?

BIZARUL : Deschid un bazar!

MAMA : Și cum se numește marfa asta?

BIZARUL : „Comorile mării”. Pun pariu că asta e o bucată din corabia argonauților. Cu ea au plecat în căutarea linii de aur.

MAMA : Mai slăbește-mă cu legendele.

BIZARUL : Iartă-mă, dar asta s-a întimplat chiar aici, lîngă Istria. De fapt, n-ar fi fost cazul...

MAMA : Ce anume?

BIZARUL : Să ducă lina de aur unei bestii... (*Bucurîndu-se de ceea ce a găsit.*) Uite ciulini.

MAMA : Ia-i de aici.

BIZARUL : E o plantă rară, și generoasă. Pe vremea cînd au năvălit tătarii, era pîinea omului sărac. Am să-ți fac din ei niște mărgel...

MAMA : Mărgel? !... De unde scoti toate minunile astea?

BIZARUL : Iată-le prosternate la picioarele dumitale, ca și mine de altfel, care sînt eu însumi o minune.

MAMA : N-am remarcat.

BIZARUL : Nu mă mir. De aceea, iubirile pe care le descrii sînt atît de șterse, de cenușii...

MAMA : Cenușii? Mai curînd fără speranță.

BIZARUL : Cum de nu v-ați plictisit să lipiți mereu dragostei epitetul „fără speranță“ !

MAMA : Lasă-mă, te rog, mi-e somn.

BIZARUL : Am impresia că dumneata nu știi să iubești.

MAMA : De ce crezi asta ?

BIZARUL : Pentru că dacă n-ar fi așa, trebuia să te îndrăgostești de mine mortal.

MAMA : Dumneata nu taci o clipă.

BIZARUL : Ba da, când am ce asculta. Cunoști poate o temă mai importantă decît dragostea ?

MAMA : Eu, da. Tinerii, probabil că nu.

BIZARUL : Tinerii nu sînt atît de nebuni să vorbească despre ea : o practică. De altfel, viața poate avea trei teluri posibile.

MAMA : Fix trei ?

BIZARUL : În viață ori faci copii, ori opere nemuritoare, ori realizezi o mare, mare dragoste.

MAMA : Iar dumneata ți-ai ales un al patrulea tel. Să treci prin lume așa, hai-hui, fără nici o răspundere.

BIZARUL : Cum așa ? Tocmai eu ? ! Păi eu răspund pentru toți peștii apelor, pentru toate păsările cerului și, într-o oarecare măsură, chiar și pentru oameni... și apoi, desigur... pentru flori.

MAMA : Te iei drept Atlas ?

BIZARUL : Aș ! Sînt mult mai modest.

Mă compar de obicei cu Proteu.

MAMA : Într-un fel, ai dreptate. Am observat că te poți face una cu apa. Vii să facem baie ?

BIZARUL : Imposibil. Doar nu vrei să riști ca în fața ochilor dumitale de muritoare să mă prefac în „zeu“ !

MAMA : Numai o dată, acum, în mod excepțional.

BIZARUL : Hai, fie... Vino să ne facem una cu...

(O ia de mîna ; pleacă amîndoi. Pauză. Apoi vin bătrînii. Soarele se îndreaptă spre apus.)

PROFESORUL : Sînteți mulțumită de cameră ?

MĂTUȘICA : Da, numai că are muște. Miine mă duc la oraș după muscamor.

PROFESORUL : Așadar, ziua de miine ți-o petreci cu cumpărături. Ar trebui să renunți. Nu vezi ce scurtă e vara ? !

MĂTUȘICA : Mai ales acum, spre toamnă, se tot scurtează zilele.

PROFESORUL : Borcanele dumitale, puteai foarte liniștită să le lași acasă.

MĂTUȘICA : Eu am familie mare : patru copii, opt nepoți. Trebuie să am grijă de ei pentru la iarnă. Dar cine vorbește ? !... Unul ca dumneata, care-și cară tot trecutul la băi...

PROFESORUL : Mai ales, însemnările mele. Nu știi dacă ați avut cumva ocazia să auziți despre activitatea mea științifică. Mă ocup de efemeride.

MĂTUȘICA : Ce o mai fi și asta ?

PROFESORUL : Efemera ? O insectă, un fel de libelulă mai ghinionistă.

MĂTUȘICA : Ah, aia care trăiește o singură zi ?

PROFESORUL : Greșești, unele dintre ele trăiesc doar cîteva ore.

MĂTUȘICA : Nu mai spune, că mă-ntristează.

PROFESORUL : Dar dacă stăm să cugețăm la faptul că acele cîteva ore și le petrec într-un neîncetat zbor nupțial, nu e chiar așa de trist. Eu, spre exemplu, am trăit două războaie mondiale, o închisoare...

MĂTUȘICA : Înainte sau după ?

PROFESORUL : Voiam, de fapt, să vorbesc despre munca mea științifică. Eu am *lucrat* atît de mult în viața mea, încît nu mi-a mai rămas timp pentru *muncă*, adică pentru munca mea științifică. Ce-i drept, o serie de lucrări îmi poartă numele. Unele mai mici, altele... două volume mari... Acum, aici, în fine așa dori să mă apuc de volumul al treilea. Cred că locul pe care mi l-a ales domnul acela, Bizarul, e foarte potrivit.

MĂTUȘICA : Probabil că marea nesfîrșită îți alină durerea pe care ți-o dă gîndul la cele trecătoare. Poate te ajută și soția dumitale, nu-i așa ? Cînd vine, că doar i-ai adus hainele.

PROFESORUL (*jenat*) : A murit anul trecut, în Deltă. Dar m-am obișnuit... Timp de treizeci și cinci de ani, am tot plecat împreună. (*Urînd să schimbe vorba.*) Parcă fusese vorba de niște ciorbă pescărească.

MĂTUȘICA : Ai dreptate, domnule profesor... pentru noi bătrînii, o supă bună înseamnă foarte mult... (*les amîndoi în timp ce apune soarele.*)

— CORTINA —

Tabloul 1

Decorul reprezintă pridvorul unei case de pescari și curtea ei. În fundal — marea. Soarele, cu o mișcare grotescă, accelerează drumul de la răsărit la apus, înștiințându-ne astfel că a mai trecut o zi. Deci, a doua zi, seara.
În curte, Fata și Bizarul.

FATA (îmbrăcată de seară, către Bizar):
 Oricum, o barcă nu-i un vapor. Dar nu te întrista. Sint totuși foarte, foarte fericită. De dimineată aștept într-una să se însereze.

BIZARUL: Nu goni timpul din urmă, că nu e bine.

FATA: Plecăm îndată, da?

BIZARUL: Da. Dar până atunci, hai să ne jucăm!

FATA: Ai copii?

BIZARUL: Nici măcar nevastă!

FATA: Ai fost însurat vreodată?

BIZARUL: A fost odată, ca niciodată...

FATA: Cum adică?...

BIZARUL: Nu m-a suportat nevasta; zicea că nu sint normal.

FATA: Niciodată nu știu când glumești și când vorbești serios.

BIZARUL: Vezi, de asta zicea și ea că nu-s normal. De fapt, sint o ființă cumplită, căreia ar trebui să-i știi de frică.

FATA: Fii serios, dumneata ești cel mai bun om din lume.

BIZARUL: Și ăsta nu-i un lucru de temut?

FATA: Sincer, cu ce te ocupi dumneata?

BIZARUL: Trăiesc.

FATA: Asta-i o ocupație?

BIZARUL: Nu, o artă. Cei mai mulți oameni nu știu să trăiască. De exemplu, domnul profesor. O viață întreagă a cercetat secretul efemerei și n-a observat, între timp, că tirăște după sine un întreg trecut de larvă. Viața lui însăși trece ca o singură zi.

FATA: Nu de mult, mi-a murit un coleg de clasă, într-un accident de motocicletă. E îngrozitor să mă gîndesc că n-o să mai intre în clasă, n-o să mestece gumă, n-o să ia patru la mate-matică. De atunci mi-e și mie frică de moarte. Bine că a venit vacanța.

BIZARUL: Vacanța te apără de moarte?

FATA: Nu. Dar cît ține vacanța, nu mă gîndesc la ea.

BIZARUL: Deci, să nu ne gîndim la ea. Să ne gîndim mai degrabă că, într-o bună zi, oamenii se vor prefăce în raze.

FATA: Îți bați joc de mine?

BIZARUL: Vorbesc foarte serios. Există o teorie... cică, peste sute de milioane de ani, pămîntul va arde.

FATA: Parcă știam că urma să înghețe.

BIZARUL: Așa a fost vorba, dar acum știința ne propune perspectiva topirii. Cînd se va-nîmpla asta, care va să zică... va trebui să ne mutăm pe un alt satelit. O să fim prezentați unei mașini electronice. Mașinii i se va spune: cutare arată așa și așa... are părul brun, ochii căprui, îi plac muzica, vinul, femeile... într-un cuvînt, i se va dicta întreaga noastră fișă de cadre... Pe urmă ne vor prefăce în raze, și ne vor muta pe o planetă mai fericită. Sosind acolo, conform programului, ne vor recompune întocmai cum am fost.

FATA: Și dacă se vor face greșeli?

BIZARUL: Tot ce se poate. Pleci sub formă de pierde-vară adorabil și sosești în chip de ochelarișt plicticos. Dar asta n-are importanță, esențial e dracu!

FATA: Care drum?

BIZARUL: Al razei.

FATA: Dumneata crezi într-adevăr în poveștile astea?

BIZARUL: De ce nu? Trebuie să cred în ceva. Toată lumea acceptă fără ezitare ideea că, într-o bună zi, o să ne transformăm în roboți.

MAMA (apare, o vede pe Fata): Ce-i cu tine, în toaletă de gală, de dimineată?

FATA: Ai uitat, mamă? În seara asta mergem la bar.

BIZARUL: E timpul să punem la punct programul.

MAMA (apatică): Ce-i atîta de discutat? Ori mergem azi, ori mergem altă dată.

FATA: Cum altă dată, mamă? Doar pentru azi am comandat barca cu motor. Nu-i așa?

BIZARUL : Ba da !

MAMA : Aha ! Visăm un vapor și ne mulțumim cu o barcă.

BIZARUL : Nu ți-am spus eu că adulții sînt oameni imposibili ? Lasă, o să avem și vapor. Un vapor uriaș, splendid. De-al dracului, și tot o să facem rost de unul !

MAMA (*realistă*) : Din cătunul ăsta nu pornește nici un fel de vapor.

FATA (*insistînd*) : Vom merge noi acolo de unde pornesc. (*Către Bizar.*) Nu-i așa ?

MAMA : Parcă viața te lasă... Să fii mereu acolo de unde pornesc trenuri, avioane, rachete interplanetare... În general, realitatea e mult sub ceea ce-ți închipui.

BIZARUL : N-o asculta, gîndește-te la rază !

MAMA : Ce rază ? Nu te amesteca în educația copilului.

BIZARUL : Care copil ? Fata asta e mai înțeleaptă ca dumneata. Cu ea, pot discuta în voie pînă și despre viață și moarte. Dumneata ce știi ? Decît să-nchini într-una : nu pot exista vapoare, nu poate exista o seară frumoasă, nimic n-are voie să existe !

MAMA : În orice caz, lucrurile nu stau cum crede domnișoara.

FATA : Îți acord cinci minute pentru lecția de morală. Să auzim deci cum stau de fapt lucrurile.

MAMA : Am să-ți spun. De azi-dimineață trăiești într-o tensiune permanentă cu gîndul la... marele dezmăț de seară. (*Către Bizar.*) S-a schimbat de zece ori, și-a făcut șase cofuri... Pe urmă, după-masă, nu s-a ocupat deloc de nefericitul ăsta de băiat. La ea, de altfel, e un obicei mai vechi.

FATA : Mamă, te rog !

MAMA : Cum își găsea un nou prieten, cum îl lăsa baltă pe cel vechi.

FATA : Asta nu-l privește pe domnul, mamă !

MAMA (*nervooasă*) : Băiatul ăsta, săracu', s-a îndrăgostit pînă peste urechi.

FATA : E îngrozitor ce spui, mamă. Taci odată !

MAMA : În filme, vede o sumedenie de pornografii, dar cum vine vorba de dragoste, se inhibă brusc. (*Către Fată.*) Știi tu ce urme lasă o dragoste neîmpărtășită ?

FATA : De unde știi tu că nu e înapărtășită ? ! (*Pleacă izbucnind în lacrimi.*)

BIZARUL (*furios*) : Cum poți să fii atît de lipsită de tact ? Știi prea bine cum aștepta seara asta... O astfel de stare trebuia cruțată și onorată.

MAMA : Și eu am așteptat multe-n viață și cine mi-a onorat răbdarea ? Nimic nu mi-a răsplătit așteptarea.

BIZARUL : Și acum ce vrei ? Să nu le reușească nici altora ?

MAMA : Te rog să nu-mi zăpăcești fața. Nu dumneata te-ai chinuit s-o educi, s-o faci om. Om întregu, cu picioarele pe pămînt, care știe că omul e om și nu... rază ! Și așa e destul de exaltată.

BIZARUL : Dumneata ești anormală ! Să știi că te dau în judecată. Îți iau fata și o adoptez.

MAMA : N-ai decît ! Halal tată vitreg ! Și acum, unde te duci iar ?

BIZARUL (*solemn*) : Mă duc să mă prefac în apă.

FATA (*vine, scoasă din fire*) : Îți mulțumesc, mamă ! Îți mulțumesc că ne-ai făcut de rîs în fața Bizarului și pe mine și pe Băiat. Ai discutat de față cu el despre inhibițiile mele și despre sentimentele lui cele mai intime. Merși.

MAMA : Lasă-mă în pace, n-am venit aici să mă enervez, am venit să mă odihnesc.

FATA : Tu știi perfect că azi am fost foarte, foarte, foarte fericită. Și tu...

MAMA : Omul ăsta ți-a sucit capul cu „hai să trăim“, cu „viața care ține numai o zi“, cu... un hedonismul lui deșanțat. Nu vezi că e un aiurit, un aventurier, un escroc ?

FATA : Un escroc... E un tip formidabil și... n-ai observat ? Seamănă leit cu Belmondo.

MAMA : Seamănă cu un năuc, cu un ticnit, cu asta seamănă ! Oamenii ca el trăiesc ca să-ți ascundă realitatea. Eu te-am crescut ca să...

FATA : Ba nu m-ai crescut deloc. Dimineața te duci la redacție, la cotidiene, la săptămînale, la bilunare și la anuale. Tot profilul meu moral și cultural eu mi l-am desenat.

MAMA : Ești grozavă, n-am ce zice ! În sfîrșit, am venit aici să mă destind...

FATA : Ai venit să-mi strici sărbătoarea.

MAMA : Și mă rog, ce sărbătoare e azi ?

FATA : Ah, nu mai ții minte ? Azi urma să ne ia barca cu motor, să mergem la restaurant și pe urmă la bar. El a spus-o...

MAMA : Ei, cu e mare ?

FATA : Bizarul, doctorul, căpitanul, cel cu „hai să trăim“ !

MAMA : Bine, bine, gata ! Nu s-a întâmplat nimic. Liniștește-te. Sînt doar obosită, asta-i tot. Iar tu, de azi-dimineață, parcă nu ești în toate mințile.

FATA : Nu-i un motiv să mă faci de... inhibată și pe Băiat de... îndrăgostit, față de un străin.

MAMA : Ai dreptate. Hai, calmează-te, Ai dreptate, nu trebuia... dar știi, m-ai durea realmente ca Băiatul să sufere de pe urma acestei iubiri efemere... de o vară.

FATA : Exagerezi, mamă. Azi nu mai e ca pe vremea ta. Băieții și fetele se îndrăgostesc de mai multe ori.

MAMA : Ni s-a mai întâmplat și nouă, din când în când.

FATA : Deși e mai frumos să iubești numai o dată, nu-i așa ?

MAMA : Se poate iubi și numai o dată, dar asta e cu totul altceva. Mai bine să tăcem și să ne bucurăm de ultimele raze. Nu vezi ce suav apune soarele ?

FATA (*încă supărată*) : De ce faci descrieri siropoase ?

MAMA : Bravo, poate că ai să mă-nveți și cum să scriu ? !

FATA : Acum nu scriai, vorbeai.

MAMA : Așa e. Nici să vorbesc nu mai știu. Sint bună de aruncat la coș. Voi, voi le știți pe toate ! Voi sințeti la curent cu tainele cosmosului. Pentru voi, filozofia nu mai are nici un haz ! Matematica se-nvrștește-n cerc. Hemingway e un taur bătrîn ! Newton, un măr stricat !

FATA : Nu el, teoriile lui sînt în pericol !

MAMA : Eu nu mă interesează. Eu nu pe el trebuie să-l salvez, ci pe tine. Și după părerea mea, tu... tu ești în pericol !

FATA : Dar ce fac ? Duc o viață imorală ?

MAMA : Mai rău, trăiești ca o fată bătrînă, ca un „bas bleu“, ești snoabă... N-ai decît ! Clădește castele pe nisip.

FATA : Castelele pe nisip sînt monopolul generației voastre. Hai, nu te supăra. Vii ? Deci, plecăm totuși ! Nu-i așa, mamă ?

MAMA : Mergem, mergem. De fapt, mi s-a urit și mie aici în sălbăticiie.

PROFESORUL (*între cu Mătușica*) : Se apropie o furtună.

FATA : Furtună ? ! Nu se poate.

MAMA : Și ea care, de dimineață, așteaptă această seară.

PROFESORUL : Vă rog, fiți atenți cum se adună pescărușii.

MĂTUȘICA : Vara nu e numai soare.

FATA : Ați uitat ? Astă-seară ieșim în lume. Am comandat o barcă cu motor.

PROFESORUL : Dar nu-i nici o grabă, mai avem zece zile.

FATA : Dacă... dacă se ratează seara asta, n-am să supraviețuiesc.

PROFESORUL : Vai de mine, fetița mea, ce vorbe sînt astea ? Să iau un exemplu : insecta a cărei viață sînt chemat

să o cercetez, trăiește doar cîteva ore. Și totuși, nu o dată se-nțimplă să se nască într-o zi cu ploaie !

FATA : Ah, vă referiți la efemeră ! Mă rog. Eu vorbeam despre ploaie. Nu-i așa că nu vine ?

BIZARUL (*între*) : Exclus ! Cînd fac eu un program, cum ar putea să plouă ? Toată lumea e gata ? Putem pleca ?

MĂTUȘICA : Vă mulțumesc pentru invitație, dar nu pot merge. Am pregătit peștișorii pentru sardele. Trebuie să-i pun la fiert.

BĂIATUL (*între*) : Sper că n-am întirziat.

MAMA : Ce elegantă ! Nu te recunosc !

BĂIATUL : A, dacă mi-ați vedea țoalele mele de „Prince de Galles“ ! Cînd plecăm ?

FATA (*agitată*) : Peste cîteva minute. Mamă, ești gata ? Pentru numele lui Dumnezeu, grăbește-te odată !

MĂTUȘICA : Numai să nu se strice vremea. Reumatismele mele nu prevețesc nimic bun.

BIZARUL : N-o asculta.

FATA (*înseninată*) : Mergem la muzeu și la acvariu.

BIZARUL : Întocmai. De acolo la restaurant, apoi la bar.

FATA : Fantastic, nu-i așa ?

MAMA (*către Bizar*) : Te rog, fii lucid măcar o dată. Uite cum s-a înnoirat !

BIZARUL : Iar la miezul nopții, dăm o fugă la mare și facem o baie, pe clar de lună.

FATA : Vai, o să fie mult mai colosal decît în Florida sau la Acapulco !

BIZARUL : Și de acolo, înapoi la bar !

FATA : Ce bun ești cu mine !

BIZARUL : Și asta nu e tot : urmează petrecere pînă-n zori.

BĂIATUL (*gelos*) : Cum o să mai facem plajă a doua zi dacă toată noaptea ne facem de cap ?

BIZARUL : Cu capul mahmur !

FATA : O să fie divin !

BĂIATUL : Ba n-o să fie nimic. Vine furtuna ! (*Marea începe să se agite, se iscă vînt.*)

FATA : Ce se-nțimplă ?

BĂIATUL : În caz de furtună, nu vine barca. Resemnează-te. O barcă cu motor are o capacitate prea mică.

FATA : Ca și tine... (*Către Bizar.*) Nu-i așa că o să vină barca ?

BIZARUL (*nesigur*) : Dacă nu, mergem cu autostopul.

MAMA (*enervată*) : Cum îți închipui că o să stau în rochie de seară și pantofi cu tocuri, la marginea șoselei, să aștept o mașină ! (*Cu scîrbă.*) Autostop ! Nu vezi ce nori sînt ? Nici nu mă gîndesc.

BIZARUL : Poate că furtuna trece repede. Dumnezeu iubește puștoaicele.
FATA : Ce facem, mamă ? Nu te pregătești ?
MAMA : Lasă că mergem altă dată. Fii și tu mai... mai adultă.
FATA : Nu vreau să fiu adultă, vreau să merg cu barca... (*Înțelegînd.*) S-a sfîrșit, totul s-a sfîrșit... (*Plinge*)
MAMA (*către Bizar*) : Ți-am spus că fata asta nu e normală... Și ce dacă nu mergem astăzi ? Mai e timp ! Nu-i nici o tragedie.
FATA : Ba da, e o tragedie. O tragedie cumplită. Hai, mamă, te rog, decide tu.
MAMA : Am hotărît : nu mergem. Fii rezonabilă. Nu vezi că vine ploaia ?
FATA : Nu poate veni, nu poate veni, doar mi-am pus fusta plisată !
BIZARUL : Bine, atunci cine vine, vine : cine nu, rămîne !

(Ploaia începe : devine torențială. Toți se refugiază pe pridvor, sub acoperiș.)

MAMA : Dumneata ai înnebunit ? Cum o s-o pornim pe o vreme ca asta ?
FATA (*către Băiat*) : Ai auzit : cine vine, vine : cine nu, rămîne.
BĂIATUL : Mersi, am înțeles aluzia. Pe mine excursia asta nu mă mai interesează. Absolut deloc.
FATA : Într-un cuvînt, ție ți-e indiferent dacă mergem ori ba ?
BĂIATUL : Mie de multă vreme mi-e totul indiferent. (*Pleacă în fugă*)
BIZARUL : Mie nu. Nu îngădui nimănui să-i strice Fetei petrecerea. Să nu ne așteptați ! (*Fetei.*) Vei avea de toate : muzeu, acvariu, restaurant, bar tonomat, orchestră, dans, baie la miezul nopții ! Pleacă numai noi doi. Vrei ? Nu fi tristă, fetiço, o să răsturnăm lumea, pe cuvîntul meu ! (*O țîrăște după el ; Fata, descumpănită, îl urmează.*)

Întunerie total.

(Cînd se luminează, același decor. Mama se plimbă agitată, în sus și-n jos. Se luminează de ziuă ; răsare soarele, apune luna.)

MĂTUȘICA (*iese din cameră*) : Vai, doamnă dragă, toată noaptea n-ai închis ochii.
MAMA : Da' de unde, m-am sculat doar să văd răsăritul.
MĂTUȘICA : Mie mi-o spui ? Nu te am auzit eu toată noaptea plimbîndu-te-n sus și-n jos pe coridor ? Ce ești așa

de neliniștită ? Copila aia e o fată în toată firea.
MAMA (*subit înduioșată*) : Săptămîna viitoare împlinesște cincisprezece ani.
MĂTUȘICA : Dacă îmi este permis, sînt doar o femeie simplă, dumneata, știu, ești dintre... Cum le zice ? muncitori, țărani... și cum îi zice la al treilea ? intelectuali. Da, intelectuali. Asta e. Dar mă pricep și eu ; cu copiii, așa stau lucrurile : ori reușești să le dai o bază morală de la început, una care să țină toată viața, ori... dacă te neliniștești de la o zi la alta, înseamnă că... s-a dus dracului toată educația.
MAMA : Nu la asta mă gîndeam.
MĂTUȘICA : Dar la ce ? De ce se neliniștește o mamă în zilele noastre ?

(Pleacă. Se întorc Fata și Bizarul. Sînt discret piliți. Mama nu apucă să intre în odaie și se ascunde.)

FATA : Și crezi că pentru un tînăr, o iubire neîmpărtășită este, realmente, o catastrofă ?
BIZARUL : Nici unui bărbat adult nu-i prea prieste asta.
FATA : Dar în dragoste concesiile sînt necesare sau dăunătoare ?
BIZARUL : Concesiile sînt necesare. Dăunătoare sînt compromisurile.
FATA : Păcat că în zilele noastre nu există iubiri mortale.
BIZARUL : De ce predilecția asta pentru termenii totali ? În ce-l privește pe Băiat, poartă-te frumos cu el.
FATA : Să-l mint ?
BIZARUL : Asta în nici un caz. Caută și tu o soluție acceptabilă, fă-i o vară frumoasă.
FATA (*lovită*) : Dumneata îmi ceri asta ?... Dumneata, mie ?
BIZARUL (*surprins, jenat*) : Dar... dar ce altceva ar putea să-ți ceară un... un... (*A găsit cuvîntele.*) Tu nu vezi că am chelie ? (*Pauză.*) Uite, de-abia mijeste de ziuă și te și sufoci de căldură.

FATA : Mie mi-e de-a dreptul frig. Dîrdii.
BIZARUL : Cred că e timpul să mergem la culcare !
MAMA (*de parcă ar fi ieșit acum din casă*) : Ah ! Vagabonzii noștri.
BIZARUL : Ia-ți fata, ți-am readus-o integră.
MAMA : Nu mi-a fost teamă de integritatea ei, ci pentru iluziile ei.

— CORTINA —

Scena este aceeași ca în tabloul precedent. Mama, febrilă, se pregătește să plece în oraș. Are o coafură nouă. Fata, apatică, deziluzionată, asistă la pregătiri. Apune soarele, răsare luna.

MAMA (*ținând cu o mână capătul rochiei, cu alta un ac și ață*): Dar zău, prea mi-ai scurtat rochia. Ți bați joc de mine.

FATA: Te prinde foarte bine.

MAMA: Totuși, dau drumul la tiv, nu se cade... mini.

FATA: Ba se cade, dar fă cum vrei.

MAMA: Ce ai, pari tristă?

FATA: Doar obosită.

MAMA: De alaltăieri ai tot dormit... De aproape două zile.

FATA: Și iaca, sînt totuși obosită.

MAMA: De cum ai pus capul pe pernă. ai adormit buștean și nu mi-ai povestit nimic: unde ai fost, ce ai făcut?

FATA: Nimic interesant.

MAMA: Cum așa... Nici nu mi-ai observat cofura.

FATA: Ba da, am observat-o... Ți vine minunat. Ce copilăroasă ești, cum aștepti seara asta...

MAMA (*realmente copilăroasă*): Da... promite să fie o seară incântătoare... Și avem un program bogat... Întîi mergem în oraș, la muzeu, la acvariu, de acolo la restaurant, la bar...

FATA (*cinică*): Și-n zori, barca cu pinze. Știi totul pe de rost.

MAMA: Da... barca...

FATA: O barcă cu pinze nu e un vapor!

MAMA: O să mergem și cu vaporul. Bizarul a promis să...

FATA: Multe mai promite el. E un năuc, un țicnit. Oameni ca el trăiesc pentru a-ți ascunde realitatea.

MAMA: De unde știi tu care e realitatea?

FATA: Realitatea e că sînt frîntă de oboseală. N-am chef de nimic.

MAMA: Să-ți fac o cafea?

FATA: Nu. Sînt intoxicată de cofeină.

MAMA: Ești complet mahmură. Uite-te-n oglindă. Și ce-i cu cocul ăla în capul tău?

FATA: În zori, în barcă, mi-a desfăcut tot părul...

MAMA (*o întrerupe, speriată*): Cine?

FATA: Vîntul.

MAMA: Aha!

FATA: Ce faci?

MAMA: Îmi fac coc. Așa e prea neseorios. Nu ți se pare? Ei... nu-mi pove-

ști nimic? Unde-ai fost? Ce-ai văzut?

FATA: Nimic interesant, mamă, crede-mă.

Nimic interesant.

MAMA (*își aranjează părul mai sobru*): E bine așa?

FATA: Da.

MAMA: Cum adică, nimic interesant? Povestește-mi ceva. Vă aștept toată noaptea și n-am nici măcar bucuria de a te auzi povestind, în felul tău, repezit și exaltat: am fost aici, am fost dincolo, mi s-a întîmplat ceva, și altceva, și încă ceva. Altă dată, într-un simplu drum pînă la debit, și ți se întîmplau atîtea că ar fi încăput într-un recean-fluviu.

FATA: Nu mă chinui, mamă. De data asta, crede-mă, nu mi s-a întîmplat nimic... Ia-ți un fular cald sau o ja-chetă, nu poți să pleci așa. Dimineața e foarte frig.

MAMA: Și cum e barca cu pinze? Cred că e formidabilă! (*Copilăros.*) Să știu că n-am fost niciodată cu așa ceva. Vezi, de fapt, dintre noi două, tu ești mai în vîrstă: ai trăit lucruri pe care eu încă nu le-am apucat.

FATA: Nici nu știi ce mare adevăr spui. Am trăit atîtea lucruri...

MAMA: Ca, de exemplu?... Și e frumos cu barca în zori?

FATA: Foarte frumos. Cînd s-au așezat zorile, marea era galbenă, galbenă...

MAMA: Îmi place cînd povestești. Spune mai departe. Ai observat că, în ultima vreme, mă sprijin de tine ca și cînd eu aș fi fiica ta? Zici că marea era galbenă... (*Cu nostalgie.*) Cum, chiar galbenă de-a binelea?

FATA (*rece*): Da, galbenă. (*Pauză.*) Și atunci Bizarul s-a scufundat în apă și nu a mai vrut să iasă la lumină și nu mai ieșea.

MAMA (*indiferentă*): Dar pînă la urmă a apărut! Asta-i principalul. Dă-mi, te rog, fierul de călcat. Am să desfac tivul. Nu vreau să mă fac de rîs. Și la bar, cum a fost la bar? Unii spun că e minunat. Un program excelent, o orchestră clasa întîi. Atmosferă și voie bună...

FATA: Da, e frumos la bar. Dar... „atmosferă”? N-am observat.

MAMA : În definitiv, ce ai observat ?
 FATA : Că a venit la masa noastră un marinar italian, beat turtă, și m-a invitat la dans.

MAMA : Și Bizarul ți-a dat voie ?
 FATA (*cu amărăciune*) : De ce să nu-mi fi dat voie ? Iar ăla, cum îți spuneam, era beat turtă și-mi sufla în obraz. Și topăiam acolo pe parchet amindoi, și lumea ridea.

MAMA : Și asta a fost tot barul ?
 FATA : Cam așa. Dar nu te-ntrista, mamă. Poate tu ai să petreci mai bine, mai ales dacă crezi în asta, dacă sperî. Ai să petreci bine.

MAMA : De ce „eu” ? De ce nu „noi” ? Doar mergem împreună, sau nu ? (*Mereu preocupată.*) Dar baia pe clar de lună ? (*Imagîindu-și-o.*) A fost o ferie, nu-i așa ?

FATA : N-am făcut nici o baie, mamă. Era furtună. Deși Bizarul mi-a promis s-o potolească.

MAMA : Ți-a promis ? Și n-a reușit ? Dacă nu știe nici măcar să potolească o mare, atunci ce știe ?

FATA : Să facă escrocherii, să-ți promită vapoare. Să mintă că nu călătorești cu autobuzul, ci cu Carul Mare.

MAMA (*admirativ*) : Minte frumos Bizarul.

FATA : Sper că acasă nu vom mai întreține relații cu el. E numai o prietenie trecătoare, de vacanță.

MAMA : Despre ce vorbești ?
 FATA : Despre relațiile mele cu Bizarul.

MAMA : Aha ! (*Pauză lungă.*)
 FATA : Nu-ți dai drumul la tiv, mamă ?
 MAMA : Nu.

FATA : Lași rochia mini ?
 MAMA : Nu.

FATA : Atunci ?
 MAMA : Nu mă mai duc nicăieri.

FATA : De ce ? Te-ai îmbrăcat atît de frumos !

MAMA : Stăm acasă, și gata.

FATA : De ce, mamă ?
 MAMA : Fiindcă tu ești obosită moartă, și... pentru că, în starea în care ești, nu se poate pleca cu tine.

FATA : Fără mine nu se poate ?
 MAMA : Nu. De altfel, mi-a trecut și pofta.

FATA : Lasă copilăriile. Dacă vrei, în două minute sînt gata. Doar nu vreau să-ți stric cheful.

MAMA : Ce bună ești cu mine ! (*O îmbrățișează ; amîndouă pleacă în cameră.*)

PROFESORUL (*vine cu Mătușica ; aduc un coș mare cu cartofi*) : Timp de treizeci de ani am trăit împreună. În acest timp, s-a mai întîmplat din cînd în cînd,

firește, să mai avem discuții. Dar furtunile veneau și treceau ca și aici. Vreau să subliniez că, și din vara asta, o să rețin doar pescărușii. Așa sînt eu, mă impresionează numai frumosul.

MĂTUȘICA : Eu, ce-i drept, am să-mi amintesc și de muște.

PROFESORUL : Cînd ne-am cunoscut, ea era încă la liceu, iar eu un student pîrlit. Mă înscriam cînd la o facultate, cînd la alta. Îmi căutam drumul. Au trecut ani pînă am optat pentru științele naturale. Așa sînt eu, lent din fire.

MĂTUȘICA : Am observat. (*Îi face semn să cojească mai repede cartofii.*)

PROFESORUL : Dumneata știi că pe vremea mea nu era ușor să fii student. Mansarde igrasioase, salam cu piine...

MĂTUȘICA : Și pe urmă ?...

PROFESORUL : Pe urmă ? A venit primul război mondial, viața de soldat... frontul... refugiarea... Puțintel prizonierat de război... iar pe urmă mizeria. În '28 m-am însurat. (*Pauză lungă.*) Știi, draga mea, soția mea a fost o femeie ca piinea caldă, numai că ținea prea mult la bami, dumnezeu s-o ierte. Avea ideea fixă (*ride înfundat*), cum s-ar zice azi, un fel de hobby, cum că noi nu putem locui cu chirie, trebuie să avem casa noastră. Pentru că eu sînt cineva !

MĂTUȘICA (*cojind cu zel cartofii*) : Și mai departe ?

PROFESORUL : Mai departe ?... Cum eram eu nedescurcăreț, mi-au trebuit douăzeci de ani pînă am avut casa mea. Mi-am vîndut talentul, ce mai încoace-ncolo.

MĂTUȘICA : Și apoi ?

PROFESORUL : Casa era frumușică, trei camere, confort, o grădină mică, ți-era mai mare dragul.

MĂTUȘICA : Și pînă la urmă ce s-a ales din casă ?

PROFESORUL : Bombardamentul... Și, cînd să ne refacem din nou, tocmai atunci...

MĂTUȘICA : Bineînțeles, moare dumneaei.

PROFESORUL : Toate astea sînt atît de triste și de banale, încît se pot prevedea.

MĂTUȘICA : Mereu așteptăm ceva, dar nimic nu vine la timp... nimeni nu vine la timp... și cînd vine... e tîrziu.

PROFESORUL : Eu totuși parcă mai aștept.

MĂTUȘICA : Ce aștepti ?

PROFESORUL : Vorba poetului : „Un cîntec încăpător — precum — foșnirea mătăsoasă a mărilor cu sare”. Încă de

pe cînd eram student, eram preocupat de marea mea temă: efemera. Dar n-am apucat nici pînă azi să-mi scriu opera. Poate de acum încolo.

MĂTUȘICA: Să-ți ajute Dumnezeu.

MAMA (*intră din nou, elegantă, însoțită de Fată*): Ce se întîmplă? Nu sînteți gata? Plecăm.

PROFESORUL: Unde plecăm?

MAMA: În oraș, la muzeu, la acvariu, la restaurant. Baie pe clar de lună, pe urmă bar, și-n zori, barcă cu pînze.

PROFESORUL: E un program cam excesiv pentru mine.

MĂTUȘICA: Iar eu am de spălat. Am un morman de rufe. Duceți-vă voi, nu vă sinchisiți de noi, draguță.

PROFESORUL: Pe mine, vă rog să mă scuzați, trebuie să mă retrag. Nu mă simt prea bine. (*Iese.*)

MĂTUȘICA: Acum iar o să se necăjească toată noaptea cu manuscrisele și pe urmă o să-l doară inima. E cam subred bătrînul. (*Fetei.*) Dar tu? Ai dormit două zile și acum îți arde din nou de petrecere?

FATA: Mama mă ia cu forța.

MĂTUȘICA: Și ia zi, cum a fost alaltăieri?

FATA: Am petrecut ce-am petrecut, și spre ziua m-am întristat.

MĂTUȘICA: Îmi pare rău. I-am spus maică-ti: n-a venit momentul să te-ntristezi spre ziua. (*Plecă.*)

MAMA: Ce bine că Bizarul nu a sosit încă! Voiam să-ți explic ceva.

FATA: Referitor la ce?

MAMA: Referitor la el. Nu știu cum să-ncep.

FATA: Începe. Restul vine de la sine.

MAMA: Voiam să-ți spun... dar în fond, ce importanță are... Să lăsăm pe altă dată.

FATA: Nu. Acum, dacă ai început...

MAMA: Voiam să spun că Bizarul, Bizarul... (*Subit.*) Tu nu vezi că are chelie?

FATA (*crispată*): Asta știam și eu.

MAMA: Foarte bine. Să nu uiți asta. Femeile nu au voie să sară etapele, cum să spun...

FATA (*tot crispată*): De acord.

MAMA: Adică, vreau să zic, în nici un caz, o femeie nu poate face avansuri, mă-nțelegi! (*Uzînd surpriza Fetei.*) Să-i vorbești unui bărbat despre dragostea altui bărbat, fie el și un puști, sună ca un fel de provocare. Înțelegi?

FATA (*cu o grimasă de dezgust*): Mamă, tu ai tras cu urechea. Ce rușine! Ce înjositor! (*Urea să fugă, dar apare Bizarul și o prinde de mină.*)

BIZARUL: Hop! Unde fugi? Mașina ne așteaptă de zece minute în fața circiului.

FATA: Eu... eu n-am să pot merge cu voi.

BIZARUL (*Mamei, imitînd-o pe Fată*): De ce „ea... ea” nu poate veni?

MAMA: Pentru că nici eu nu mă duc!

BIZARUL: Spune, dumneata umbli cu prefabricate? (*Fetei.*) Unde ți-e cavalerul?

BĂIATUL (*intră într-un suflet; are la el un buchet de flori*): Aici sînt! (*Urea să facă pe grozavul.*) Mi s-a rupt lama de ras... De-aia am întîrziat.

FATA: Eu nu mă duc nicăieri.

BIZARUL: Lasă prostiile.

FATA: Nu dumitale îți spuneam, ci (*accentuat*) cavalerului meu.

BIZARUL: Atunci, n-ai decît să rămii. Nu voi îngădui nimănui să strice cheful Mamei. Uite ce frumos s-a îmbrăcat. În definitiv, avem un program încărcat: întîi în oraș, la acvariu, la muzeu, apoi baie pe clar de lună, barca...

FATA: Și pe urmă, cu barca. Știu totul pe de rost. Nu Mama, ci dumneata ai programe prefabricate.

BIZARUL (*sincer întristat*): Ce vină am eu dacă atitea sînt bucuriile pe care ni le rezervă vara. Haidem!

BĂIATUL (*Fetei*): Dar... Rămîn cu tine dacă vrei.

FATA: Vreau!

MAMA (*descumpănită, Fetei*): Atunci, noi ce facem?...

FATA: Vă duceți. Pe cuvînt de onoare, sînt oboșită. Avea dreptate Mătușica. Prea ar fi s-o țin lanț. Și alaltăieri, și astăzi... Eu sînt încă o adolescentă în dezvoltare. Chefurile astea mă obolesc și mă distrug. Ție, o să-ți prindă bine, mamă. Zău, du-te, te rog. Nu mă supăr. Dimpotrivă. Te implor, du-te... pleacă odată. (*Către Bizar.*) Ia-o, te rog.

MAMA: Într-adevăr? Să mă duc? Și nu te superi?

FATA: Nu! Pe cuvînt de onoare. Mă bucur că te distrezi și tu în aceste... zile trecătoare ale verii.

BIZARUL (*Mamei*): Ascultă, dacă nici frumoasa expresie „zilele trecătoare” nu te convinge, n-ai decît să stai acasă. Ce-i cu tot teatrul ăsta? Poate te consideri și dumneata o adolescentă în plină dezvoltare? Ești gata dezvoltată. Ți-o spun eu. Să mergem odată. De altfel, ți-a dat voie să pleci, eu ți-am dat voie să vii cu mine, ce mai aștepti? Hai, mașina e și ea „trecătoare”.

(O tirăște după el, exact ca pe Fată în tabloul anterior.)

MAMA: Ne întorcem devreme.

BIZARUL: Nici gînd. Înainte de zori, să nu ne așteptați. (Mamei.) Las-o în sfîrșit să rămînă între patru ochi cu Băiatul.

MAMA: Sint cam îngrijorată.

BIZARUL: Pentru Băiat? Și eu! (Pleacă amîndoi: pauză.)

FATA (intr-un tirziu): Îți mulțumesc că ai fost solidar cu mine. N-am să uit asta.

BĂIATUL (emoționat): Aceste cuvinte ale tale mă fac fericit... (Revine la tonul normal.) Și de fapt, nu regret că n-am plecat. Nici nu te-am văzut bine de atunci. Cum ați petrecut? Am impresia că nu prea grozav, de vreme ce ți-a pierit pofta.

FATA: Ba nu, a fost foarte... hazos. Am petrecut pînă la leșin.

BĂIATUL (se așază pe trepte): Povestește!

FATA: Dar nu mă-nterupi! Deci, unde eram? Da... Întîi am pornit spre oraș.

BĂIATUL: Cu autostopul?

FATA: Cu autostopul.

BĂIATUL: Pe furtună?

FATA: Dacă mă-nterupi, nu-ți mai povestesc nimic. A fost fantastic. Mașina gonea pe malul mării, și marea era furtunoasă. Blestema, înjura, și-și schimba culorile... Mai întîi s-a făcut vinătă, apoi roșie... Și era o ceață! Pur și simplu te apuca groaza. Cînd am ajuns, eram morți obosiți...

BĂIATUL: Din cauza călătoriei cu mașina?

FATA: Absolut... A fost ceva de groază. Dacă ai fi văzut cum arunca furtuna Trabantul, încoace și-ncolo!... Deci, cum ți-am spus, ajungem, dăm peste cap un whisky, firește, într-un restaurant de clasa întîi. Numai cristal... marmoră... oglinzi... Și ce să vezi, se apropie de masa noastră un splendid căpitan de marină. Un italian. Nu, n-a fost așa! Asta s-a-ntîmplat mai pe urmă, la bar... O să revin la acest episod. Unde rămăsesem?

BĂIATUL: La restaurant.

FATA: Exact. Deci, cum îți spun... ieșim din restaurant, mai era o oră pînă se deschidea barul... Și, atunci, am luat un autobuz, știi tu, autobuzul acela deschis... Și-mi flutura părul în vînt, rideam, rideam... E de speriat cît am putut să rid... Și cînd am coborît, ne-am aruncat direct în marea furtunoasă.

BĂIATUL (suprasolicitat de atîtea în-

tmplări): În marea furtunoasă? Nu la bar?

FATA: Ba da, la bar fusesem înainte. Am petrecut colosal. Dar dacă mă-nterupi într-una, îmi pierd firul. Unde rămăsesem?

BĂIATUL: La baia în mare.

FATA: Exact. Pe clar de lună. Ca la Acapulco, ba și mai și.

BĂIATUL (ironic): Și Bizarul îți cînta din chitară?

FATA: Dacă mă iei peste picior, nu-ți mai spun nimic.

BĂIATUL: Bine... bine, nu te supăra.

FATA: Unde rămăsesem?

BĂIATUL: Baia, pe clar de lună.

FATA: Da. Și după aia, înapoi la bar. Că ieșisem de acolo fix la miezul nopții ca să facem baie. Și, ce să vezi, vine la masa noastră un căpitan (șoptind) de pe un vas de război! Un splendid căpitan de marină. A venit la masa noastră și, politicos, m-a invitat la dans. Și dansa... dansa ca un zeu! Se opriseră toate perechile... și se uitau la noi...

BĂIATUL: Și pe urmă?

FATA: Pe urmă? În zori, ne-am suit în Carul Mare, da, da... În Carul Mare.

BĂIATUL (sceptic): Poate în autobuzul 1.

FATA: Și ce-i cu asta? Ne privește! Bizarul și cu mine, chiar în autobuzul 1, ne simțim ca în Carul Mare.

BĂIATUL (pierzîndu-și cumpătul): Evident. Mai ales că golanul ăla te amțeța cu vorbe.

FATA: Care golan? Te rog să-ți măsoari cuvintele!

BĂIATUL: Aventurierul, știi tu bine... Și mai departe? Ați venit acasă pe jos, nu-i așa?

FATA: Aș, de unde! Întîi am făcut o plimbare cu barca... Și abia după aceea am plecat spre casă, și nu pe jos... „Golanul” mai are el atîția bani să ia un taxi.

BĂIATUL: Poate a avut. Dar azi pun pariu că a împușcat cîteva rațe salbatice și le-a mîncat cu pene cu tot.

FATA: Ei și? Cu ce e mai brează o rață domestică, poți să-mi spui? Și cu ce ești mai breaz tu, cu viziunea asta a ta asupra lumii? — o viziune de... ramolit! Du-te acasă, lasă-mă singură.

BĂIATUL: Dacă vrei tu așa... (Pornește încet cu florile în mînă.)

FATA (o pufnește risul): Stai! Unde te duci? Florile, nu mi le-ai adus mie?

BĂIATUL: Tie! (I le aruncă în obraz.)

FATA (emoționată, adună florile și-l îmbrățișează): Acuma, în fine, știu că nu-ți sint indiferentă!

(Se așază așindoi unul lângă altul, pe prag. Fata își pune capul pe umerii Băiatului. Intineric general. Cînd se lumînează, copiii dorm, pe prîspă. Apune luna, răsare soarele. În semiobscuritate se zăresc pe mal silueta Mamei și cea a Băiatului. Mama e discret grizată.)

MAMA: Nu mi-a venit ușor, te rog să mă crezi... dar ți-am vorbit despre toate acestea ca să-nțelegi și dumneata decepția mea...

FATA: Trezește-te, au sosit.

MAMA: Nici eu nu mi-aș fi putut închipui că soțul meu mă-nșeală!

FATA (speriată): Du-te, du-te... nu pe aici, prin grădină.

BĂIATUL: S-a făcut.

(Pleacă în fugă. Fata se retrage în umbră, vrea să intre în casă, dar nu mai poate fără a fi observată.)

MAMA (în tot timpul tiradei care urmează, are în mînă un pantof pe care și l-a scos încă de la intrarea în scenă, pentru a scutura din el nisipul. Gesticulează astfel, cu pantoful în mînă): Cînd am aflat, am vrut să mă mut la mama cu copii cu tot. Am vrut să fiu intransigentă, dar mama zicea că așa e lumea și să nu-mi stric căminul, că pînă la urmă tot pe mine mă vor condamna oamenii... (Copilăros.) Și mai zicea să stau cumințe lângă tatăl copiilor mei... și iacă așa...

BIZARUL: Și dumneata mereu îți scrii autobiografia... În loc să deschizi un nou capitol...

MAMA: Dacă continui, mă duc acasă. (Se scoală cu pași nesiguri; Bizarul o așază pe bancă.)

BIZARUL: De fapt, și eu voiam să mergem acasă.

MAMA: Și unde e casa dumitale? (Sughite discret.)

BIZARUL: În apă, cum ai constatat și dumneata.

MAMA: Cred că pentru astăzi am băut destul...

BIZARUL: Depinde de cine bea. Dumneata habar n-ai să bei. Băutul își are regulile lui.

MAMA: Știi ce? Măcar o dată, vreau să mă port în afara oricărei reguli... după atîția ani...

BIZARUL: E o confesiune?

MAMA: Nu mă provoca. M-ai îmbătat dinadins.

BIZARUL (jignit): Mă ierți... poate cu vorbe! De altfel, acum, dumneata voiai să mă provoci să-ți fac o declarație de dragoste. Bine, ți-o ofer. Iată, nu

mi-e rușine să recunosc că m-am îndrăgostit de... de (fin) tine. Știu că asta sună prea simplu pentru urechile unei femei savante, care e mîndră de stilul ei popart. La vîrstă noastră...

MAMA: Stai, despre ce vîrstă tot vorbești?

BIZARUL: În ce mă privește, eu nu am vîrstă. Iar tu, tu nu trebuie să-mi faci mărturisiri.

MAMA: Nu-i nici un secret. În primăvară, am împlinit patruzeci.

BIZARUL: Sîntem același contingent. Pe noi nu ne mai recrutează, rămînem la vatră. Ne-am potrivit de minune, la focul aceleiași vetre.

MAMA (cu nostalgie): Anul ăsta toamna se anunță devreme, totuși nu e un motiv să vorbim despre iarnă într-o zi ca asta, plină de soare.

BIZARUL: Dimpotrivă, consider că trebuie să avem grijă de noi, pentru la iarnă.

MAMA: Vorbești despre noi, ca despre murături.

BIZARUL: Vrei să strici vraja? Ai un talent deosebit să fii nefericită.

MAMA: Fericire? !... O viață-ntreagă am știut că fericirea e un substantiv, și atît.

BIZARUL: La șaisprezece ani, era probabil o realitate.

MAMA: Atunci am fost proastă.

BIZARUL: Acuma ești, cînd renunți la plăcerea de a fi iubită.

MAMA (bilbiindu-se): Cum poate avea cineva o viziune asupra lumii atît de... de... erotică...centrică?

BIZARUL: Știi tu ceva mai adevărat? Vîno...

MAMA: Nu mă duc.

BIZARUL: Dacă vrei, putem să legalizăm totul. Dacă n-ai fi așa un pierdvară, zău că ți-aș cere mîna.

MAMA: Frumos tată vitreg aș mai aduce în casă.

BIZARUL: Har domnului că în fine mă găsești frumos.

MAMA: Cu mutra dumitale de satir?

BIZARUL: Acum, mutrele acestea în-cîncenate sînt la modă.

MAMA: Nu mutra dumitale mă încurcă... Ci dorul ăsta nesățios de bucurii, sloganul „viața e o singură zi”...

BIZARUL: Și chiar crezi că e compusă din foarte multe?

MAMA: Și dacă nu e, ce să-i faci? Să fugim la Rio? Să prindem carnavalul?

BIZARUL: De ce nu? Dacă m-ai asculta, am porni-o.

MAMA: Ia spune, nu găsești că ai o pubertate prelungită?

BIZARUL: Ar fi frumos să fie așa. (*O îmbrățișează.*)

MAMA: Și dacă apare Fata?

BIZARUL (*în timp ce o sărută*): Nu cobi... (*Fata vrea să între și, fără voia ei, face gălăgie.*)

BIZARUL: Ne-ai deocheat! A apărut. (*Se desprinde din îmbrățișare.*) Noapte bună... somn ușor...

MAMA (*speriată*): De când ești aici?

FATA (*speriată și ea*): Din momentul acesta, mamă.

MAMA: Ți-am spus doar că venim spre dimineață.

FATA: Ba nu, ai spus că veniți devreme. Dar n-are importanță. Crede-mă! Eu, oricum, mă bucur că vara ți-a adus puțină bucurie.

MAMA (*imitînd-o*): Tu, tu ai tras cu urechea! Ce rușine!... Ce înjositor!...

FATA: Nu-i nici o rușine, mamă. Ești încă atât de tinăra și frumoasă. Și, tu n-ai provocat lucrurile, ele au venit spre tine... Ce viață ai avut! Să crești doi copii fără tată, să suporti umilințe, fără nici un sprijin, să muncești pentru noi. Nici n-ai apucat să trăiești. (*Subit.*) Vrei să mă prefac că am o insolăție și să plec acasă? Vrei, mamă?

MAMA: Cum așa, să te prefaci că ai o insolăție! Am impresia că ai făcut-o realmente!

FATA: Nu e mai bine să mă duc acasă? Zău că nu mă supăr. Și așa, sînt grozav de obosită. M-a obosit... vara.

MAMA (*ii pune brațul pe umăr, se așază cu ea pe trepte*): Știi ce, fata mea? Ia hai să plecăm noi de aici. Noi două, numai noi. Așa cum am vrut, de la început. Ce părere ai?

FATA: Crezi, mamă? Sincer, vrei tu asta?

MAMA: Cum aș putea să fiu nesinceră, cu tine, în clipa de față? Cu... fata mea, adulta mea fetiță... Hai să mergem noi două în altă parte! (*Cu falsă voioșie.*) Am dormit destul, m-am odihnit, acum vreau să petrecem. (*Approape strîgînd.*) Mai avem patru zile!

FATA: Să plecăm, mamă, dacă vrei tu. Poate că nu-ți priește aici. Tu nu ești nici bătrînă ca Profesorul, nici nu ții dietă ca Mătușica. Și ai atîtea rochii frumoase, aici nici n-ai unde să le îmbraci. Hai să mergem într-un loc strălucitor, mamă, unde să poți străluci și tu în această scurtă, foarte scurtă vară!

MAMA: Da... da, să plecăm cît mai repede. (*Pauză lungă.*)

FATA: Dacă spui că întîmplarea cu Bizarul nu e un amor... atunci nu ești sinceră cu mine, mamă!

MAMA: Și totuși nu e un amor. Țasta-i adevărul.

FATA: Atunci, ce e cu Bizarul?

MAMA: Bizarul?!... Bizarul e vara!

Stau amîndouă pe trepte, foarte singuratice, în timp ce se lasă

— CORTINA —

A C T U L III

T a b l o u l 1

Scena reprezintă o terasă cu treptele ducînd spre mare. Mama și Fata stau amîndouă la o masă. Se înserează. Apune soarele. Răsare luna.

MAMA: Cum te simți aici?

FATA: În orice caz, e mai plăcut într-un hotel de lux decît în camerele acelea pline de muște.

MAMA: Vezi, prostuțo! Încă nu s-a terminat vara. Putem s-o luăm de la început, așa cum ne-am dorit.

FATA: Nu mai știu ce ne-am dorit. Dar, de fapt, mi-e indiferent. Mai avem patru zile.

MAMA: Mulți nu apucă să stea nici măcar patru zile la mare.

FATA (*cu nostalgie*): Marea? În definitiv, mare era și acolo.

MAMA: În schimb, de aici, pleacă vapoare!

FATA: Nu mă mai interesează...

MAMA: Păcat. Eu n-am fost niciodată...

FATA: Bine, dacă ție-ți face plăcere...

MAMA (*cu o volubilitate din ce în ce mai forțată*): Poate vrei să bei ceva... un whisky?

FATA: Mersi, nu vreau nimic... M-aș duce să mă culc.

MAMA: Nu-i așa că e frumos aici?
FATA: Nici sătucul de pescari nu era urât. Și pe urmă, mă obișnuisem cu gașca.

MAMA (cu un ultim efort): Ce avem noi cu ei? Noi am venit singure, noi două, de dragul nostru. Am încercat și altă formulă, ne-am distrat, iar acum...

FATA: Lasă, or să treacă și zilele astea; nu-ți mai face probleme, mamă.

MAMA: Ești cam ciudată, azi.

FATA: Nu sînt mai ciudată ca altă dată... doar că... a trecut vara.

MAMA: Dacă n-ai energia s-o luăm de la capăt, așa cum am vrut! Mai avem patru zile...

FATA: Și ce dacă avem?...

MAMA (cătred chelnerul care vine): Te rog un whisky pentru domnișoara și pentru mine un suc. (Cătred fată.) Poate te dispune.

FATA: Nu sînt prost dispusă.

MAMA: Ba bine că nu. Poate îți lipsește prietenul.

FATA: Mamă, tu ai observat...?

MAMA: Ce anume?

FATA: Ce picioare scurte are?

MAMA: Cine?

FATA: Băiatul.

MAMA: Valorile umane nu se măsoară cu metrul.

FATA: El nu-i o valoare umană, el e un băiat, mamă. Am față de el niște sentimente atît de... de... hibride.

MAMA: Mereu folosești niște cuvinte al căror înțeles nici nu-l cunoști. Ai adus și de-acasă o duzină și, aici, ai mai împrumutat cîteva de la țicnitul ăla hedonist.

FATA: De mult voiam să te-ntreb, ce-i aia hedonism?

MAMA: Îți bați joc de mine?

FATA: Deloc. Dar cuvintele tale nu ajung pînă la mine.

MAMA: S-a întîmplat ceva irecuperabil?

FATA: Nu. Numai că ceva... a trecut (Bea.)

MAMA: Nu vrei și o folie diplomat, pe lingă...

FATA: Pe lingă trecut? Nu, mersi. Nu mi-a lăsat un gust chiar atît de amar.

MAMA (disperată): Mă gîndeam, uite, pentru că vara încă nu a trecut, și dacă se mai poate repara ceva...

FATA: Ce să se repare? Doar nu s-a stricat nimic.

MAMA (aproape strigînd): Vrei să ne întorcem acolo?

FATA: Experiența mea de viață e atît de mică, dar știu că nu trebuie să te-ntorci acolo de unde ai plecat. Fii puțin mai existențialistă, mamă. (Pauză.)

Știi tu ce mă doare pe mine, de fapt? Că n-ai fost sinceră cu mine. Puteai să-mi spui liniștită că tata... că, în fine, lucrurile nu stăteau chiar așa...

MAMA: Și dacă am să-ți spun că totuși lucrurile stăteau „așa”? Ce ai să mai zici? Află că o căsnicie nu e făcută numai din accidente neplăcute... Cînd unul din soți într-o zi își pierde capul... Căsnicia e un contract. Însuși actul scris se numește contract de căsătorie. Prin el, oamenii se obligă să rămînă alături, în muncă, la greu, la razboi, la evacuare etc. etc. Să meargă alături, să-și crească împreună copiii.

FATA: Predica asta parcă e din ora de dirigiență. De la un maestru al condeiului, mă aștept la altceva.

MAMA (își pierde cumpătul; aproape strigînd): Eu nu sînt un maestru al condeiului! Sînt de mult o biată mașină de scris. Da! Mă doare spatele de atîta bătut la mașină. Și inima, de atîtea intrigi profesionale!

FATA: Care va să zică, tu faci literatură ca un robot! Fără inspirație!

MAMA: Nu face pe snoaba! Ce-ți închipui? Că tu și cu frate-tău mincați inspirație, dimineța, la prînz și seara? Și tot inspirația vă permite să vă fițiți la cinema, de cinci ori pe săptămînă? Din inspirație vă îmbrăcați? Poate, cîndva... am avut și eu iluzia că m-am suit pe Pegas. Dar acum am ajuns eu însămi calul, un cal de poavară.

FATA: Nu te agita, mamă. Îmi pare rău că am provocat discuția asta stupidă. Vezi, ți-am stricat toată ziua, o zi atît de senină, fără pic de nor, cum n-ai fost decît puține în această scurtă vară. Dar, înțelege-mă. Am simțit nevoia să mă plîng cuiva de tine; și cui să mă plîng, dacă nu ție? ! Cu altul, ar însemna să te birfesc.

MAMA (rece): Și așa, ți-a venit ideea asta excepțională să te plîngi, de mine, tocmai mie?

FATA (îmîndată de lacrimi): Da! N-ai decît să scrii despre asta! Merită! E foarte absurd și foarte modern, mamă!

MAMA (descumpănită): Ce-i cu tine?

FATA: Eu... eu, nu mai vreau să conținuu. M-am săturat, sînt obosită. Au fost prea multe, prea multe... M-a coplesit, m-a ostenit... vara!

MAMA (o ia de braț și o duce pe trepte): Ce vrei sau ce nu vrei? Nu te înțeleg.

FATA: Nu vreau, nu vreau ca oamenii bătrîni să-și înceapă opera vieții cînd moartea bate la ușă... (Plîngînd în hote.) Nu vreau ca mătușile să nu facă

baie în mare, fiindcă se ineletrnicesc cu o materie moartă, inutilă, care nu servește nimănui. Nu vreau, nu vreau ca oamenii capabili de creație să-și petreacă vara dormind, fiindcă sînt măcinăți și epuizați de iarnă. Nu vreau ca savanții să aibă camarazi de război, mamele necazuri, și-n general, vreau ca nimeni să nu aibă, să nu aibă trecut! Înțelegi ce vreau și ce nu vreau eu, mamă? Nu vreau ca dragostea să se transforme în contract, vaporul în barcă cu motor, inspirația în robot, și... și vilegiatura, în refugiu. Eu vreau ca timpul acesta atît de înfim care ne-a fost dat, aceste douăsprezece zile, să ne ajungă pentru a realiza ceva frumos, ceva pur, ceva viu, în sfîrșit ceva...

MAMA (*exasperată*): Să chem un medic?!... Sau să ne-ntoarcem acolo?

FATA: Să ne-ntoarcem acolo?! Să plecăm de aici, altundeva!

MAMA: Unde?

FATA: Chiar așa, unde? Ai dreptate, mamă. N-avem unde să ne ducem.

MAMA (*o îmbrățișează*): Mai sînt cîteva zile. Poimiine, sărbătorim ziua ta. Eu aş zice să ne întoarcem totuși acolo. Acolo sînt tovarășii noștri de drum. Așa cum sînt ei, unul călătorind cu bagaje multe, altul fără nimic, unul

neiesind cît e ziua de lungă din apă, altul neintrînd în ea deloc. Cu ei am pornit, și tot cu ei se cade să sărbătorim ziua ta. Ai să vezi ce frumos o să fie. Vom privi din nou răsăritul soarelui pe mare, și pescărușii. Aici n-am văzut aici un singur răsărit și nici un pescăruș. Aici, căldura e insuportabilă; acolo seriile sînt răcoroase, zorile, mingietoare. (*Arată spre mare.*) Uite delfini! Și ei tot într-acolo merg; ne arată drumul. Vrei să ne întoarcem?

FATA: Să ne întoarcem, dacă vrei tu.

MAMA: O să facem un chef de po-mină. Ai să vezi!

FATA (*antrenată și ea*): O să dansăm ca la bal, nu-i așa? Știi, toată viața mea m-am visat la bal, într-o sală plină de candelabre, plină de oglinzi, și eu dansînd cadril, cu un coc ca al Natașei Rostova.

MAMA: Și eu care credeam că dumnezeul tău e twistul.

FATA: Twistul nu mai e la modă, mamă!

MAMA: Și cadrilul, da?...

(*Sînt sfîșietor de singuratică, amîndouă, exact ca la finele tabloului precedent.*)

— CORTINA —

Tabloul 2

Scena reprezintă pridvorul casei de pescari. O masă lungă este pusă și împodobită pentru cina festivă. Apune soarele, răsare luna.

PROFESORUL (*se foiește mereu pe lingă bătrînă, fără nici un rost, în timp ce ea lucrează de zor*): Deci, considerați că de data asta n-ar fi indicat să mă refer la efemere? Cum să sune toastul închinat Fetei?

MATUȘICA: Măioane de copii împlinesc cincisprezece ani, și nici unul dintre ei nu e tratat cu povești despre efemere, insecte care ani la rînd își tirăsc viața ca miște larve scîrboase.

PROFESORUL: Dar adevărata lor viață e zborul!

MATUȘICA: Ei, uite, despre asta poți să-i vorbești! Pînă una, alta, repară scurteircutul. Băiatul s-a dus să aducă lămpioanele colorate. Va trebui să le montezi și pe acelea. Tot cu ocazia asta, poți să aduci și ciupercile à la grecce, din pivniță.

PROFESORUL: Mă ierți, dar ceea ce ai preparat dumneata nu se numește „ciuperci à la grecce”. Ciuperca grecească e cu totul altceva.

MATUȘICA: Aici nu te amesteca. Ciupercile à la grecce sînt opera vieții mele. Și astă-seară, aici la masă, opera mea va fi servită. Poți să aduci și smîntîna, tot în pivniță o găsești.

PROFESORUL: Iartă-mă, dar am numai două mîini... (*Dă să plece, apoi.*) Vrei, totuși, să fii amabilă și să mă ajuți: despre ce să fie vorba în cuvîntarea mea?

MATUȘICA: Îi spui că te bucuri că sîntem împreună din nou, îi urezi fericire, noroc, sănătate.

PROFESORUL (*își notează în carnet „indicaiile” bătrînei; repetă cu voce tare*): Fericire, noroc, sănătate. Da, cred că așa e foarte just formulat. (*Pleacă.*)

FATA (*își scoate capul pe ușă*): Tot n-am voie să ies?

MATUȘICA: Ba poți, dacă vrei. Pacat că n-au sosit încă lămpioanele.

FATA: Vai ce masă splendidă! Fantastică! Mamă, vino să vezi ce masă împăratească a pus Mătușica.

MAMA (*iese și ea. o îmbrățișează; Mătușică!*): Nici nu știu cum să vă mulțumesc.

MĂTUȘICA: Mincind cu poftă! Dar rețetele nu vi le dau. Nu cred în rețete. Degeaba pune și altul în mâncare ce pun eu, n-are același gust.

BĂIATUL (*vine grăbit*): Sărut mîna. Am întîrziat puțin, dar umblind după lampioane, am scăpat mașina.

MĂTUȘICA (*Mamei*): Hai în bucătărie, să tocăm carnea. (*iese cu Mama*)

FATA (*uitîndu-se la lampioane*): Sînt splendide, mulțumesc. (*Îl sărută pe obraz.*) Ca-n filme, la baluri. Dacă știam, îmi făceam coc.

BĂIATUL (*emoționat*): Nu știu dacă ți-am mai spus, dar... dar îmi pare nespus de bine că v-ați întors.

FATA: Deși petreceam grozav acolo. Dar, știi, sărbătoarea e sărbătoare, se cade s-o petreci între prieteni. Voi cum v-ați distrat în lipsa noastră? Ați mai văzut pescăruși? Dar delfini? A mai făcut ciorbă de pește, pescarul? Vai, am uitat să-ți spun, înainte de a pleca, o să facem totuși o plimbare cu vaporul. Bizarul a luat bilete de excursie, pentru poimîine. Mergem întîi în oraș, și de acolo, în zori, pornim. Unde e Bizarul?

BĂIATUL: Pretextul e că s-a dus să cumpere vin, dar de fapt, s-a înfundat în crîsmă și bea de unul singur. (*Aranjează lampioanele.*) Gata! Acum aprinde-le!

FATA (*le aprinde*): Mamă! Mamă, vino să vezi!

PROFESORUL (*intră cu Mătușica, speriat*): Ce s-a-ntîmplat?

FATA: S-au aprins luminile. Numai Bizarul mai lipsește.

BIZARUL (*intră; ascunde la spate două rațe sălbatic*): Cine-mi duce lipsa? Nu cumva sărbătorita?

FATA: Ba da. Arată ce ai acolo!

BIZARUL: Nu te uita. Mai bine uite-te la cer, ți-am comandat cincisprezece pescăruși. Îi vezi?

FATA: Îi văd, dar sînt mai mulți.

BIZARUL: Cu atît mai mulți ani îți doresc să trăiești. (*O sărută pe frunte.*)

MĂTUȘICA: Totul e gata. Ne putem așeza la masă. Dumneata, acumamîi aduci rațele? Cine le mai prepară?

BIZARUL: Nu permit să le prepare altcineva decît mine. Eu știu cum trebuie făcut sosul vinătoresc.

MĂTUȘICA: Te cred, sălbatic cum ești, cum să nu știi? Unde-i vinul?

BIZARUL: O parte, în mine. Restul, în damigene. Le-am pus în fîntînă.

BĂIATUL (*gelos*): Ba eu le-am pus, și încă de dimineață. (*Pleacă, aduce vinul, toată lumea se așază la masă.*)

BIZARUL: Cine mîncare și băutură ne-a dat, numele ei fie binecuvîntat. (*O sărută pe Mătușica.*) Trăiască cine are cincisprezece ani! Trăiască și creatoarea ei!

MAMA: Îți mulțumesc! (*Șoptind.*) Toastul îl spune profesorul.

BIZARUL: Am înțeles. Am tăcut.

PESCARUL (*intră; aduce ciorbă de pește*): Sănătate și voce bună la toată lumea. (*Către Fata.*) La mulți ani!

MAMA: Mulțumim.

FATA: Eu... eu într-adevăr... nu găsesc cuvinte. (*Îl sărută pe pescar; o ridică în brațe.*)

PESCARUL: Așa înaltă să-mi crești.

PROFESORUL: Ești foarte amabil... Te rog, ia loc în mijlocul nostru.

PESCARUL: Mulțumesc, eu m-am plictisit de pește.

BĂIATUL: Dar de țiică sper că nu. (*Îl servește.*)

MĂTUȘICA: Dar mîncarea gătită de mine sper că ai s-o guști?!

PESCARUL: Cînd beau, nu pot minca.

MĂTUȘICA: Atunci, nu bea încă.

PESCARUL: Am și început. (*Se așază pe trepte.*)

BIZARUL: Muzica!

FATA (*deschide radioul portativ*): Adamo... îl ador.

BĂIATUL: În ce mă privește, Ritta Pavone e amorul meu.

PROFESORUL (*ascultînd atent melodia*): Asta nu e o melodie modernă, e o canțonetă veche, nu găsești? (*Către Mătușica.*) Cînd spun toastul?

MĂTUȘICA: Las' că-ți spun eu... luați ciuperci à la grecque.

MAMA (*mănîncă din ciuperci*): E un adevărat poem. Pofțiți. (*Mănîncă.*)

BIZARUL: Ce-i, tinerete? Nu se dansează?

BĂIATUL: Pe asta nu se poate!

MAMA: O să vină altceva, și atunci dansăm și noi. (*Către Bizar.*) Nu-i așa? (*O nouă melodie la radio; toți patru dansează.*)

MĂTUȘICA: E Charleston, ăsta trebuie dansat așa...

(*Îl invită pe bătrîn, toate trei berechile dansează în stilul vîrstei lor: Mama și Bizarul puțin strînși laolaltă — parodizat; Mătușica cu vervă, tinerii cu gesturi moderne.*)

FATA: Vai ce frumoasă-i ziua mea! Nimeni, nicicînd, n-a fest așa de frumos sărbătorit la mare.

PROFESORUL : (se ridică pentru toast) :

A trecut vara... au trecut cele mai frumoase zile ale ei...

MĂTUȘICA : Mai slăbește-o cu lucrurile trecătoare.

BIZARUL (către Mătușica) : Trece-i-o și dumneata cu vederea. (Către Profesor.) Poftim, vorbiți despre fluturii dumneavoastră.

PROFESORUL : Zău ? Îmi dați voie, măcar câteva cuvinte ? Vă sînt dator cu o confesiune. Am început munca.

MĂTUȘICA : Volumul trei, sau patru ?

PROFESORUL : De fapt... acum că ne-am apropiat atît de mult unii de alții, ar fi cazul să... V-aș povesti, dacă nu vă plictisesc... Efemera... (Jenat, se uită la bătrînă). Sau mai curînd despre mine ?... Am trăit două războaie, o închisoare...

BIZARUL : Degeaba mă fixați, am devenit mai înțelept : nu mai pun întrebări.

PROFESORUL : Mi-a fost rușine să recunosc, dar în seara asta dați-mi voie... N-am semnat cu modestul meu nume nici un fel de lucrare științifică... N-am scris nici volumul unu, nici volumul doi... Dar nu vă-ntristați. Pentru că aici, la mare, am început să scriu. Și cînd lucrez mă simt atît de tînăr... atît de tînăr... Efemera... Poate s-a lăsat așteptată o vreme atît de lungă, pentru că așa e natura ei. Să se chinuie, e în faza teribilă de larvă, sperînd într-o singură zi, sau doar în câteva ore de zbor... În privința asta, seamănă cu noi, oamenii... Nu-i așa ?

MĂTUȘICA : E foarte frumoasă cuvîntarea !

PROFESORUL : A trecut vara, vara mea în orice caz e spre sfîrșite... (Către tineri.) A voastră de-abia începe... Petreceți deci în bucurie și-n fericire acei cîțiva ani care vă mai așteaptă... Ca efemera-n zborul ei...

MĂTUȘICA : A început-o cu fluturii și acum se dă la noi...

PROFESORUL : Aveți dreptate : nici eu nu-nțeleg de ce vă întristează într-o seară atît de frumoasă. (Pauză.)

MAMA : Găsește ceva care să ne consoleze.

MĂTUȘICA : Spune odată toastul, ce aștepti ?

PROFESORUL : Desigur, desigur... Cu ocazia aniversării tale, îți doresc o viață frumoasă, omenească... Sănătate, noroc... și ce mai era ?...

BIZARUL : Asta e tot... credeți-mă, e totul... Tot ce s-ar spune în plus ar complica inutil lucrurile. Trăiască ora-torul...

PROFESORUL : Și acum, pentru a termina frumos serata noastră... (Îi vine rău, cade pe scaun.)

MĂTUȘICA : Dumnezeuule, apă... un doctor...

PESCARUL (către Băiat) : Fugi repede la circumă și telefonează după doctor.

BĂIATUL : Am și plecat. (Bizarul, Pescarul și Fata îl duc pe Profesor în cameră.)

MĂTUȘICA : Ieri, a avut o criză trecătoare. Dar m-a pus să jur că n-am să vă spun nimic, nu cumva să vă strice sărbătoarea.

MAMA : Și acum ce se va întîmpla ? (Plecă cu Mătușica.)

FATA (intră, stă un moment singură lingă masa pusă ; către Băiatul care vine) : Știam eu, simțeam eu că se va-ntîmpla ceva. Și iată... s-a zis cu cina festivă, s-a zis cu bucuria, cu fericirea... n-a mai rămas nimic. Și nici opera cea mare nu va fi scrisă...

BĂIATUL : Poate nu apucă nici dimineața. (Intră în cameră.)

FATA (plînge) : S-a sfîrșit... totul s-a sfîrșit. Nimic nu e cum voiam, cum visam... nimic ! (Mama și Mătușica revin.)

MAMA (se așază, tristă) : Nimic... Și mîine plecăm. Îl vom duce frumos acasă... Resemnează-te...

MĂTUȘICA : A rămas toată mîncarea, friptura... salata, prăjitura... n-are cine să le mănînce.

MAMA : Lăsați, o să vă duceți acasă, aveți sardelele și compoturile, o să aibă cine să le mănînce, și încă cu poftă.

MĂTUȘICA : Cine, draga mea ? (Stupoare.) Eu n-am pe nimeni. E un mare secret : m-au părăsit copiii. Așa ceva nu se spune la străini, dar față de voi, dragele mele, nu mă mai simt străină. Unul dintre băieții mei e într-un capăt al țării ; altul, într-altul... Pe îl mare l-am făcut inginer, scrie rar și nu dă niciodată pe acasă. De ani de zile, sapă tunele. Tot e mai bine. Alții își sapă colegii, nu-i așa ? Totuși, i-am dat o meserie frumoasă. Numărul locomotivelor e în continuă creștere — spun ziarele... Celălalt ? Parcă m-ar fi uitat cu totul. Nici nu-mi mai scrie. Noră-mea îl ațîță împotriva mea. O singură dată a fost acasă în șase ani, o singură dată, și atunci fiindcă îl durea urechea, și și-a adus aminte că-n copilărie îl vindecam cu sare fierbinte... L-am vindecat și acum... Apoi iar nu mi-a mai scris... și nici nepoții nu mi-i trimite niciodată...

MAMA : Care va să zică, o familie numeroasă, și... și sardelele și vișinele... ?

MĂTUȘICA : Dacă se îmbolnăvește unul, poate tot vine pe acasă... Și dacă nu... De aia îmi trebuie Trabantul... Am să mă duc eu la ei. Bătrînii, cînd sînt săraci, nimeni n-are nevoie de ei... Dar dacă sosesc cu mașina, e altceva... e cu totul, cu totul altceva... *(Bizarul vine și el din cameră cu Băiatul.)*

BIZARUL : A adormit bătrînul.

MAMA : Ce vară nenorocită...

BIZARUL : Nu fi tristă. Acum, decepțiile verii sînt încă foarte proaspete. Dar o să vină toamna și iarna... Lun-gile seri de iarnă... O să ne amintim de vara asta. Și el o să-și amintească... dacă va supraviețui... Ai să vezi, așa o să fie! Dumitale ți se va părea că n-ai trăit niciodată o vară atît de în-cîntătoare, că cerul n-a fost niciodată în-nourat, că marea era de azur, iar oamenii, nespus de buni. În amintire, poate chiar eu am să-ți apar mai frumos. Ai să-mi uiți mîtra de răufăcător, și-n locul ei ai să vezi un bărbat... atît... Un bărbat, de altfel, foarte ase-mănător cu ceilalți băbrați...

MAMA : Totuși, cu o mică, mică dăose-bire.

BIZARUL : Care anume ?

MAMA : Că știa să se prefacă în aer, în soare, în vînt și în apă !

MĂTUȘICA : Măcar mi-am realizat pro-gramul : douăzeci de borcane de sar-dele, douăzeci de vișine.

BIZARUL : Nu uitați că sînt invitatul dumneavoastră la compot.

MĂTUȘICA : Nu-l deschid decît la Cră-ciun....

BIZARUL : Aș adăuga că-mi place grozav ficatul de gîscă.

MĂTUȘICA : Gîscă de anul nou?... Ne îngropăm norocul.

MAMA : Terminați odată, doar n-eți fi vrînd să ne petrecem ultima oră cu astfel de...

BIZARUL : Ultima oră — doar nu sîntem condamnați la moarte.

MAMA : Am pierdut și ultimele două zile.

MĂTUȘICA : Și ce frumos începuse ! Vă aduceți aminte ? Drumul cu trenul ! Și fetei ! Ce tăcută stătea la fereastră, nu-i așa ? Era atît de timidă...

BIZARUL : Da, parcă-mi aduc aminte...

FATA *(lingînd o înghețată)* : Dar de bar, de bar îți aduci aminte ? Încăperea aia fantastică, plină de oglinzi ! Și ce chef am tras, ce chef ! Și cînd a venit să mă invite la dans splendidul căpitan italian, mai ții mînte ? Și toată lumea ne admira cînd dansam...

BIZARUL : Da, parcă...

MAMA : Da, erau frumoase acele răsă-rituri caste, solemne ! Am să mi le amintesc cît voi trăi.

MĂTUȘICA *(care de fapt n-a intrat niciodată în mare)* : Și apa aceea caldă și lină a mării... Ce fericire !

BIZARUL *(cu un suris îngăduitor, uitîndu-se la Mama)* : Da... Mai ales apa !

FATA : În definitiv, nu-i mare pagubă că n-am apucat să mergem cu vaporul ! Barca cu pinze e excelentă. Chiar mai bună decît vaporul. Ții mînte ? Cum mergea pe apă, cum aluneca... Și malul, cum se depărta mereu. Și marea era galbenă, galbenă... galbenă... Iar dume-neata te scufundaseși sub apă și nu voiai să mai ieși la suprafață, nu voiai să mai vii. Eu rideam, rideam, ții mînte cît am rîs atunci cînd n-ai mai vrut să ieși la lumină ? *(Privește către mare.)* Ce-i acolo ?

(Apare un mare vas, împodobit ; chiar dacă întregul decor al piesei este doar stilizat, acest vapor trebuie să fie unul real, trebuie să pară aievea.)

BIZARUL : Vaporul. A sosit cam tîrziu, totuși a sosit.

FATA *(cu regret sincer)* : N-a venit după noi. Iată-l, se îndepărtează.

BIZARUL : Pun pariu că-l ajung din urmă. *(Fuge în jos, pe trepte, spre mare.)*

MAMA : Ai înnebunit ?

BIZARUL *(oprindu-se o clipă)* : Trebuie să ajung din urmă vaporul. Trebuie să-l aduc înapoi, altfel fiica dumitale o să pretindă că vara asta a decep-ționat-o.

BĂIATUL : Din contra, niciodată n-a trăit o vară așa de frumoasă. *(O ia de umeri, sugerînd că ei ar constitui o pereche.)* Nu-i așa ?

FATA *(cu nostalgie)* : Da, a fost o vară de neuitat.

MAMA *(către Bizar)* : Unde te duci, de fapt ? Îți bați joc de noi ?

BIZARUL : Cum aș putea să-mi bat joc ! E vorba doar de un vapor pe care l-am așteptat o vară întregă ! *(Fuge pe mal.)*

MĂTUȘICA : Dar, domnule, ce faci ? Să-riți ! Uitați-vă, a intrat în mare.

BĂIATUL : S-a scufundat.

MĂTUȘICA : Asta nu e o glumă. Nu se mai întoarce. Trebuie să anunțăm Sal-vamarul.

MAMA : Și ce anume să-i anunțăm ? Ne-a spus doar că vrea să ajungă din urmă vaporul.

FATA *(cu certitudine)* : Și așa va fi ! Veți vedea ! O să-l și ajungă !

C O R T I N A